

DRAUGAS

THE LITHUANIAN WORLD-WIDE DAILY

Vol. LXXII

Kaina 20 c.

ANTRADIENIS — TUESDAY, BALANDIS — APRIL 18, 1978

Nr. 90

"LKB Kronika" Nr. 31

Kova dėl koplytstulpio

Koplytėlių statymo tradicija Lietuvoje gyva jau virš penkių šimtų metų, turi neįkainojamą istorinę, etnografinę, architektūrinę vertę, bet barbariškai neraišyti potvarkiai pradėjo visą tai drausti ir naikinti

19

(Tęsinys iš vakar dienos)

1977 m. spalio mėn. pasistačiau prie namo, kur gyvenau su šeima, stogastulpį. Neaukštą, aplankę Telšius m. DZDT vykdomojo komiteto pirmininkė E. Jonušauskienė su Telšių raj. architektu - inspektoriu L. Unioku ir surašė savivališkos statybos aktą, liepdami nugriauti stogastulpį. Šis nutarimas dar buvo patvirtintas rajono Vykdomojo komiteto posėdyje, kuris įvyko š.m. gruodžio 12 d.

Iki šiol kryžių ir koplytėlių statymas prie savo sodybų ir sodybų puošimas nebuvo įtrauktas į LTSR Civilinio kodekso 114 str. Tikintiesiems gi Telšius Kuria 1954.X.11 yra paskelbusi aplinkrašį Nr. 577: "Kryžius statyti galima ne tik šventoriuose, kapinėse, bet ir tikintųjų kiemuose". Tą patį Kuria pakartojo savo rašte Nr. 227 (1972.X.7). Šie tikintiesiems žinomi raštai nėra ašaukti. Koplytėlių statymo tradicija Lietuvoje gyva jau virš penkių šimtų metų, todėl man pa-

teiktą kaltinimą laikau neteisingu. O antrasis kaltinimas, kad stogastulpis pastatytas be rajono architektų leidimo, nepagrįstas todėl, kad namų aplinkos puošimui architektas leidimų neraišo.

Š.m. lapkričio 17 d. toks pat aktas buvo surašytas ir Danutei Dargužaitėi, gyvenančiai Telšiuose. Ji kaltinama, kad pastatė ant savo artimųjų kapo koplytėlę su Marijos ir Kristaus medžio stovyklėmis. Ji gi turėjo rajono architektų leidimą, bet miestovė valdžia ruošiasi nugriauti ir kapų koplytėlę. Šitokios savivalės Telšiuose dar nėra buvę, ir aš nesutinku su tokiais esamais ir būsimais sprendimais. Ar gali tokiais metodais naudotis Tarybinės valdžios atstovai, kada kiekvienam tikinčiajam TSRS Konstitucijos 52 str. garantuoja pilną religijos išpažinimo, visišką sąžinės laisvę. TSRS Konstitucijos 64 str. liepia gerbti kiekvieno TSRS piliečio nacionalines vertybes. Šiuo atveju Konstitucijos 68 str. gina istorines ir kultūrinės vertybes, kurių tarpe

neįkainuojama mums, tikintiesiems, vertybė, saugoma tarybinių ir tarptautinių įstatymų, — ornamentuoti kryžiai, koplytėlės ir stogastulpiai.

Šiuo pareiškimu prašau Jus teisingai įvertinti istorinę, etnografinę, religinę bei meninę architektūrinę stogastulpio vertę ir sušalinti tolesnę vietinių vykdomųjų organų savivalę.

Alvydas Šeduikis
Telšiai, 1977. XII. 13

1977 gruodžio 12 Telšių raj. Vykdomasis komitetas nusprendė įpareigoti A. Šeduikį ir D. Dargužaitę nugriauti "savavališkai pastatytus statinius per mėnesį nuo šio sprendimo gavimo dienos. Statytojams per nustatytą laiką nenugrėvus statinių, įpareigojamas likviduoti darbus vykdytojų baras nugriauti juos statytojų sąskaita". Sprendimą pasirašė Telšių raj. Vykdomojo komiteto pirmininko pavaduotojas V. Tamašauskas ir sekretorė R. Liubavičienė.

"Aušra" Nr. 9 (49)

Kodėl neleidžiama studijuoti

27

Studentai už religines ir tautines pažiūras pašalinami iš aukštųjų mokyklų ir gaudinami, kad bus išsiųsti į kariuomenę. Aukščiausios tarybos pirmininkui A. Barkauskui rašytam pareiškimui prašo jiems leisti tarnauti Lietuvos teritorijoje, neišsiųsti į Rusijos gilumą.

(Tęsinys iš vakar dienos)

1. Esame praktikuojantys katalikai. Tarnaudami Lietuvoje, tikimės galėsianti šventadieniais dalyvauti šv. Mišiose ir naudotis šv. Sakramentais. Turime pilną teisę reikalauti, kad šios sąlygos būtų mums sudarytos.

2. Buvome tikinami, kad karinę tarnybą atliksime Špicberge ar prie Kinijos sienos. Yra pavyzdžių, kai jaunuoliai grįžta iš kariuomenės dviasdešimties ar trisdešimties metų amžiaus. Lietuvoje mus galės aplankyti tėvai ir sekti, kokiame sąlygose mes gyvename.

Liaudies rašytojas J. Baltušis su pasididžiavimu teigia, kad Lietuva šiandien "laisva", "nepriklausoma". Kiekvienam aišku, kad laisvos valstybės piliečiai karinę tarnybą atlieka savo tėvynėje. Net fašistinė Lietuva, visapusiškai priklausiusi nuo užsienio imperialistų, savo karių neišsivadavo atlikti tarnybą Vokietijoje ar Anglijoje. Patenkinę mūsų prašymą, Jūs patvirtintumėte J. Baltušio ir kitų propagandistų žodžius.

Tad dar kartą prašome Tamsią, kaip suverenos Lietuvos valdovą, nusiųsti mūsų tarnauti į svetimą Rusiją, bet palikti tarnauti Lietuvoje.

Vytautas Bogušis, Viln., Savičiaus 13-8
Algirdas Masiulionis, Viln., Ramūnių 29a
Julius Sasnauskas, Viln., Gariūnų 15-15
Andrius Tučkus, Viln., Saltkalvių 68-6
Vilnius, 1977 m. lapkričio 8 d.

Dideli paštininkų reikalavimai

Washingtonas. — Paštininkai, laišku skirstytojai jokių būdu nepriims prezidento siūlomo atlyginimo pakėlimo tik 5 proc., sakė Lonnie Johnson, unijos direktorius. Derybos dėl naujo kontraktų prideda šį ketvirtadienį. Unijai priklauso 600,000.

Kanadoje bus balsavimai

Ottawa. — Kanados premjeras Pierre Trudeau birželio 19 dieną numato parlamento rinkimus. Paprašė dabartinio parlamento tam sutikimo. Visuomenės opinijos tyrinėjimais rodo, kad jo partija laimėtų 11 procentų balsų daugiau nei konservatyvioji opozicija.

Dvigubas standartas

Washingtonas. — Dvigubas standartas vartojamas ir kalbant apie žmogaus teises. Amerikiečių spauda mini tokį faktą: praėjusią savaitę kongresmanas Henry Hyde (R., Ill.) Atstovų rūmų bankiniam komitete priėmė kolegomis, kad svarstomas klausimas Pietų Afrikai per Eksperto - importo banką paskola sulaukyti, kaltinant ją žmogaus teisių negerbimu, bet tuo pačiu metu tamastis kitoms šalims netaikomas. Hyde ir paklausė: "Kodėl tik P. Afrikai?" Jis pateikė priedą, kad tą patį reikia pritaikinti ir kitiems. Pagal Freedom House tokie yra 74 kraštai.

Kongresmanas liko nesuprastas. Balsuojant prieš P. Afriką, už sulaukymą paskolos buvo 10 balsų, prieš tik 5.

Vėjas padeda prancūzų pakrantei

Brest. — Palankus vėjas tanklaivio Amoco Cadiz palietę naftos didelę dalį nuvarė į Atlanto vandenyną 60 mylių nuo krantų. Bretagne, Prancūzijoje, plažai jau gerojai apvalyti.

Bretagne pakrantė, Prancūzijoje, valymas nuo išsiliesios naftos

UŽ KĄ NUTEISTAS GAJAUSKAS

Maskva. — Vakaro dienos "Mornitor" idėjo platų savo Maskvos korespondento pranešimą apie Balio Gajausko nuteisimą. Rašoma, kad lietuvis, kuris padėjo skirstyti Solženicino fondo pinigų kalinamiems disidentams, nuteistas 10 metų sunkiejiems darbams į koncentracijos stovyklą. Buvo kaltinamas antisovietine propaganda. Teismo sprendimas paskelbtas Vilniuje balandžio 14.

Gajauskas yra Maskvos disidentų Aleksandro Ginzburgo draugas, kuris pernai vasario mėnesį buvo suimtas. Ginzburgas skirstė nukentėjusių šeimoms pinigų, gautus iš Solženicino fondo. Iki suėmimo Ginzburgas tokiu būdu sušalpė šimtus šeimų.

Norėjo pralaužti blokadą

Philadelphia. — Devyniolika asmenų buvo suimti, kai jie bandė priartinti maisto ir vandens apsupiems radikalams. Jau visą mėnesį nutraukta elektra, vanduo, policija laiko apsupusį namą, kur gyvena susirinkę anarchistai, apie 25 vyrai ir moterys. Vienuolika iš jų norima suimti už neleistiną laikymą ginklų. Jie grąšina, kad šaudys į policiją, jei mėgins įeiti į tuos namus. Neįsileidžia nei gaisrininkų ar sanitarų. Miesto meras Frank Rizzo liepė tam namui paskelbti blokadą.

Bologna. — Ekspresinis traukinys iš Romos į Veneciją susidūrė su priešais ateinančiu traukiniu, ir žuvo 44 žmonės, o sužeistų 120.

Taip Lietuvoje būdavo važiuojama į atlaisdus

RUSAI UŽ NUOLAIKAS TUO PAČIU NEATSILYGINA

Washingtonas. — Vos kelioms minutėms praėjus po prezidento Carterio apsisprendimo atidėti neutroninės bombos gamybą, sovietų ambasadoje oficialus asmuo pasiūkė iš galimybės tuo pačiu atsilyginti Amerikai, pvz., sulaukyti pasibaigusios SS-20 balistinės raketos statybą, rašo kolumnistai Evans ir Novak. SS-20 laikomos vakarinėje Rusijoje ir jų taikiny Vakarų Europa. Carterio administracija mano, kad už neutroninės sulaukymą sovietai bus tokie malonūs ir neliks skolingi.

Isakmiai užklausus, argi sovietai tikrai nieku neatsimokėtų, atstovs tiek pasakė: jie irgi susilaikys ir nemėgins gaminti tokios pat neutroninės bombos. Kiek žinoma, Kremlius ir negalvoja gaminti bombos, skirtos tik gynybai, neturintios jokios reikšmės ofenzyvai. Sovietų atsakymas negali niekuo nustebinti, iškyrus tik tuos, kurie užsimerkia akis ir vis dar nenori tikėti, kad sovietai siekia karinės persvaros, sako kolumnistai.

Demonstracijos Gruzijoje

Maskva. — Gruzijos sostinė, Tbilisi, 5000 žmonių, daugiausia studentai, protestuodami, kad naujoji Gruzijos konstitucija gruzinų kalba nepabrėžiama kaip valstybinė kalba, išėjo demonstruoti. Demonstracija buvusi rami. Apie ją pranešė Associated Press, surinkusi žinias iš ten atvažiavusių.

Gruzijos vidaus reikalų ministras Konstantin Kepiladze, išgirdęs tokį AP pranešimą, reikalą, išaiškino kitaip, pagal Kremliaus formulę: demonstracijos buvo, bet jauni žmonės išėjo pareikšti savo "pritariamą naujai konstitucijai".

Po naujos sovietų konstitucijos priėmimo labai panašias konstitucijas turėjo paskelbti visos respublikos. Gruzijos 1937 metų konstitucijai dar buvo pažymėta, kad Gruzijos valstybinė kalba yra gruzinų, bet praėjusių metų kovo mėnesį paskelbtaj redakcijoje jau pasakyta, kad gruzinai tik "gali naudotis savo tėvų kalba" greta kitų sovietų tautų kalbų. Skirtumas nemažas.

Vorsteris neperkalbamas

Pretoria. — Valstybės sekretoriui Vancei nepavyko perkalbėti Pietų Afrikos premjero John Vorsterio, kad atitrauktų savo kariuomenę iš Namibijos. Namibija, arba Pietvakarių Afrika, buvusi Vokietijos kolonija, po I pasaulinio karo buvo pavesta administruoti Pietų Afrikai, dabar, dekolonizacijos laikais, pribrendo laikas ir šiam kraštui suteikti nepriklausomybę. Vorsteris aiškina, kad Namibijoje tuoj pat išgalėtų nepageidaujamus elementus, ji tam nėra dar tinkamai parengta.

Šiandien balsavimai dėl kanalo

Washingtonas. — Šiandien Senat bus balsuojama antroji Panamos kanalo sutartis. Mažumos vadas Howard Baker pranašauja, kad sutartis bus ratifikuota, nežinint, kad kai kas iš senatorių ir žada atsisesti, protestuodami dėl Panamos šefo Torrijos užimtos kietos linijos prieš Senatą priimtą priedą ir pasiūstą protestą Jungtinėms Tautoms.

Teroristai nuteisė Moro mirti

Turinas. — Raudonosios brigados komunikate pasakyta, kad jų teismas pagrobta krikščionių demokratų vadą Aldo Moro nuteisė mirti.

Italijos prezidentas Leone kreipėsi į teroristus, prašydamas Moro nežudyti. Tuo jie nieko nepasiekė.

Rangoon. — Bengalijos planke nuskendo Burmos laivas su 200 žmonių, ir daugiau negu pusė jų prigirė.

KALENDORIUS

Balandžio 18: Apolonijus, Antijaus, Suvartas, Totilė.

Balandžio 19: Simonas, Galata, Nomgaila, Nuomė.

Saulė teka 5:08, leidžias 6:33.

ORAS

Daugiausia apsiniaukę, galima lietus su perkūnija, apie 50 laipsnių.

KELIAS Į SVEIKATĄ

NESIRGTI IR SVEIKTI PAJĖGUMO UGDYMAS
JONAS ADOMAVICIUS, M. D.
KELIAS Į SVEIKATĄ. 1601 West Garfield Blvd., Chicago, IL. 60636
Telefonas FR 6-6429

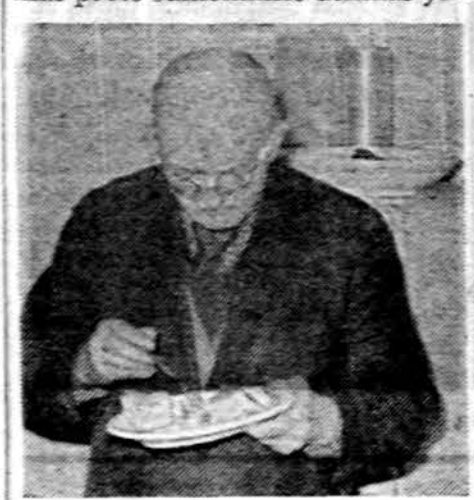
GAIRĖS Į GERESNĮ GYVENIMĄ

Gairių negana — reikia jų prisilaikyti
Gyvenimo tiesa

Nei patarimai, nurodymai, nei bet kurios gairės žmogui nepašalins, kol jis savo asmenybę — savais nusiteikimais netaps tikru žmogumi. Už tai kiekvienas stenkis rūpintis svarbiausiu dalyku — savos asmenybės suformavimu. Niekas kalba dabartinis policijos vadas, žadėdamas Chicago padaryti saugiausiu miestu pasaulyje, visai ne užsimindamas apie sutvarkymą auklėjimo, kuris čia visai aplėistas. Be išauklėto tikro žmogumui asmenis bet kuris policijos vadas nesumažins nusikaltimų mūsų aplinkoje. Dabar atėjusį airė — vaikus gatvėje prižiūrintį policininką skundžiasi, kad jį vyras miesto viduryje, 3 val. po pietų užpuolęs, partrenkęs, o įvykį stebėjusį šešiasdešimties žmonių — negelbėjęs. Štai kokią žmones dabar augina vietinės mokyklos. Vienokios ir kitokios jos niekuo nesiskiria — visos įkalba vaikams "Nesikišk" ("Do not get involved").

21. Turėk kūrybišką siekį gyvenime

Gyvenimo siekis gali būti materialus ir nematerialus. Pakankamas gyvenimo siekis yra nusiteikimas kitam padėti. Plačiau supras tas siekis yra darbas visuomenė. Svarbiau supras gyvenimo tikslas yra talkinimas augti ir vystytis savo vaikams ir vaikaitams. Kiekvienas iš tų dviejų siekių atveju žmogus apturi savo gyvenimo pagąžinimą ir įprasmimą. Kai vienas gyvenimo siekis atsieta, kitas siekis turi būti pensininko pasirinktas.

Inž. Juozas Slabokas gardžiuojasi sveiku maistu. Lietuvos sodybos užkandinėje. Nuotr. M. Nagio

tas nuolatinis sėdėjimas niekus kalbant, dargi kitą apkalbant, o save Saliamonu laikant. Pensininkui pakanka vidudienyje prisnūsti, o naktį gerai išsimiegoti. Visą kitą laiką turime visi judėti, darbuotis, lavintis. Tik taip elgdamiesi mes be laiko nesensime. Gana mums senatvėje pūzdais gyvenimą tęsti.

Ir pensininko amžius gali būti džiugus, artimui naudingas ir Dievui garbę teikiantis. Tik nuostokime niekais užsiminėję — visokių savęs pagerbimų renge, o tuose pagerbimuose dešras sūrias ir riebias su kopūtais kirtę, o kitą dieną vien vandeniu troškuli raminę. Dešros yra nesveikas valgis: pilnos cholesterolio ir druskos. Dar saldumynų tuose pagerbimuose žmonės privalo — taip ir sirdina save riebalais — cholesteroliu, dideliu druskos kiekiu ir saldžiu maistu. Kada pensininkas pajęs prisilaikyti dabartinės medicinos nurodymų ir ims valgyti sveiką valgį: daržoves, vaisius, baltymus, apseidamas be cholesterolio, be druskos ir be saldumynų.

Negerai elgtis ir tie mūsėškiai, kurie apleidžia pensininką, jam nepasitarauja, o tik pensininkui mirus — visi susirenka į jo laido tuvas, kad po to vėl kirstų dešras su cholesteroliu ir druska. Nebūkite savanaudžiai: kol žmogus dar gyvas, visokeriopai jam padėkite. Ypač slaugykime reikiamai kiekvieną nepajęgantį. Dabar pensininkai dar turi lešų maistui, bet jie negauna už jokių pinigų slaugytojo, kuris negalindam atėitų vandens stiklą paduoti. Ypač kenčia tokie ligoniniai, kurie neturi žmoniškų artimųjų bei kuriuos saviškai apleidžia. Taip nežmoniškai saviškai, pensininkui mirus kaltina visus kitus, tik ne save. Mes, visi lietuviai, turime būtinai tvarkytis šitame reikale: laidokime ir melskime už mirusius, bet jokių būdu neapleiskime jų dar jiems gyviems esant. Čia dvasiškai gali daug padėti parapičios nuveikdami gerius darbus savo darbais rodomu pavyzdžiu. Be atlyginimo nusiteikim artimui padėti, talkinti — juk taip lietuvius elgdavosi savo tėvynėje ir už tai žmoniškas gyvenimas ten klestėjo, net neturint pakankamai prieglaudų. Net per darbuotus Lietuvoje žmoniškas lietuvis ejo artimui talkon, kiek išgalėdamas. Tai buvo tikras krikščioniškas

gyvenimas. Ji tokį užlaikymą ir čia.

20. Elkis taip, lyg gyventum šimtą metų

Savaime aišku, kad mes turime nustoti nuolat apie mirtį galvoti — ji ateis kiekvienam, net visai apie ją nesirūpinant. Tik gyventi reikia taip, tarsi šimtą metų teks ant šios žemės vaikščioti. Taip žmoniškas gyvenimas yra geriausias pasirėngimas žmoniškai mirti. O kiek pensininkų, dar labai toli nuo šimto metų būdami, jau ima dejuoti: "Su manim jau blogai, tikrai vėžys mane eđa, kad jau negaliu taip kurtėti, kaip anksčiau galėdavau". Kita aštuoniadesimtmetė senukė skundžiasi ir klausia: "Kas man yra, kad pirma apsidirbdavau apie namus, o dabar jau nebepajėgiu". Tai vis nerealūs nusiteikimai — su amžiumi kiek apsilpsta jėgos — tai žmoniškai — taip ir turi būti. Tik mes tą pasilpimą nedidinkime savais liguistais nusiteikimais. Dirbkime kiekvienas pagal savas jėgas, bet ne vienas nenusileiskime sparnų be reikalo: tvarkykime apie save ir talkinkime kitiems kaip išgalėdami. Toks darbutumas sukelia mūmų vertę jausmą. O gera nuotaka yra visiems geriausias vaistas nuo visų gyvenime pasitaikančių nesklendimų.

21. Turėk kūrybišką siekį gyvenime

Gyvenimo siekis gali būti materialus ir nematerialus. Pakankamas gyvenimo siekis yra nusiteikimas kitam padėti. Plačiau supras tas siekis yra darbas visuomenė. Svarbiau supras gyvenimo tikslas yra talkinimas augti ir vystytis savo vaikams ir vaikaitams. Kiekvienas iš tų dviejų siekių atveju žmogus apturi savo gyvenimo pagąžinimą ir įprasmimą. Kai vienas gyvenimo siekis atsieta, kitas siekis turi būti pensininko pasirinktas.

Tik jau meskime iš galvos tokius gyvenimo siekius, kaip kuo daugiau prisivalgyti, kuo smarkiau prisigerti, kuo stipriau prisirūkyti, kuo ilgiau patinginiuoti, kuo plačiau pagyventi, kuo gausiau gyvenimo malonumais pasinaudoti. Šitokių siekių žmonės visi kaip vienas baigia savo dienas dideliame nusiminime ir labai apgailėtai slenka jų gyvenimas. Mat, žmogus laimingas jaučiasi tik kitam gero suteikdamas. Tokia yra tikro žmogaus asmenybė. Priešingai, dar tikro žmogus ne tapęs metasi į visokių klystelių, kad tik save laimingesniu padarytų. Deja, jis niekad laimingas netampa, nes laimingas tikrai gali būti tik asmenybė tikro žmogus tapęs. Toks laimingai ima jaustis padėdamas kitam. Štai kur yra mano, tamstos ir kiekvieno kito tikslas ant šios žemės. Per reikiama pagalbą kitam mes patys tampame laimingais be jokių dirbtinių priemonių. Dabar baimė pagunda šiame krašte jaunuimui tapti laimingu vargtojant narkotikus. Pagyvenusieji yra baisiai spaudžiami linksmintis pasigėrimu svaigalais. Ta vis dar žmonėmis kaip reikiant nepasijusių vargų yra tas svaiginamasis pensininkų ir tas narkotizavimas pauglių. Už tai dirbkime, kad patys žmoniškėdami, padėtume asmenybe tvarkytis savo vaikams. Tai bus patys naudingiausias tiek Dangui tiek Žemei mūsų elgesys.

22. Laimės reikia ieškoti pusanžio sulaukus

Nepamirškime, kad mes kiekvienas esame savo laimės kalviai. Ypač pusanžio sulaukusieji nesitėkime, kad kas nors kitas mūsų padarys laimingas. Mes patys imkime savo gyvenimo vadeles ir savo rankas ir jas tvirtai laikykime. Tik iš savės visko gyvenime reikalaudami, mes pajėgsime ne tik patys tapti laimingais, bet ir kitų laimės statyboje pasitarnauti.

Esada. Visi aukščiausi minėti 22 kelrodžiai pensininkui į laimingesnį gyvenimą gerai kiekvienam pasitarnauja. Patariame to-

DAINŲ ŠVENTEJE DALYVAUS 1600 DAINININKŲ

Pasaulio Lietuvių dienos, įvykstančios Kanadoje, jau nebetoli. To meto reikšmingas kultūrinis įvykis — penktoji Dainų šventė. Šiai šventei pasiruošti reikėjo laiko, kruopščiai dirbančių chorų ir techninius reikalus tvarkančio komiteto. Atrodo, kad Kanados lietuviai su ypatingu darbštumu įvykiams ruošiasi ir mano, kad Dainų šventėje dalyvausiantieji chorai sparčiai ruošiasi.

Balandžio 8 d. Chicagoje lankėsi iš Kanados atvykęs penktosios Dainų šventės muzikinio komiteto pirmininkas solistas Vaclovas Verikaitis ir jaunimo centrinio Chicago chorų dirigentams ir jų atstovams padarė išsamų Dainų šventės lietuviškus klausimais pranešimą. Pasitarime dalyvavo 14 chorvedžių arba chorų atstovų.

V. Verikaitis dalyvius supažindino su šventės ruošimo eiga, atsakė į įvairius klausimus. Išdailino informacinę medžiagą — Toronto miesto žemėlapius, šventės plakatus, ženklelius.

Ta proga plačiau palietė ir pačios šventės ruošimo darbus. V. Verikaitis pranešė, kad penktą Dainų šventei užsiregistravo iš Kanados ir JAV 39 chorai. Choristų skaičius sieks 1600, iš jų 1100 suaugusiųjų ir 500 vaikų. Visi chorai šventės repertuarą turį gerai paruošti. Repertuare 21 daina, daugiausia visų mūsų kompozitorių dainos. Ši kartą repertuare nebuvo įtraukta sunkiųjų kūrinių — kantatų.

Dainų šventei spalvingumo duos jaunimo chorai. Taip pat Ona ir Alfonsas Mikulskiai rūpinasi, kad šauiniai pasirodytų su atskira programa ir mūsų kanklininkų orkestras. Kanklininkams programoje skiriama 20 minučių laiko. Mikulskiai jau išsuntinę už interviu su žurnalistais. J. Janušaitis

Lietuvio sodyboje Chicagoje kraujo spaudimą matuojant taktina Anelė Kirvaitytė. Ji pažmonio programas praturtina, teisingai perduodama lietuvių liaudies dainas. Nuotr. M. Nagio

dėl kiekvienam lietuviui prisilaikyti minėtų gairių — kelrodžių savame gyvenime. Kasdieną bei kur besidarbuodami, prisiminkime, ar gerai mes minėtų gairių laikomės. Tos gairės primins kiekvienam, kad mes galime savo gyvenimą padaryti laimingesniu. To, juk, kiekvienas ir trokštame. Pasiskaityti. Geriatrics, January 1961.

ATOSTOGAUJAT CHICAGOJE?

Amerikos lietuviai labai mėgsta lankyti gimines. Chicagoje beveik kiekvienas turi giminių.

Būdami Chicagoje, aplankykite mūsų gerą draugą — dienraštį DRAUGĄ, kur galima pasiimti knygų iš didžiausio Amerikos rinkinio. Beveik visi leidėjai platina knygas per DRAUGĄ. Atvykite asmeniškai pasirinkti tą knygą, kurią seniai norėjote įsigyti. Matysite, pasijusite ir rankas, peržiūrėsite ir įsitikinsite, ar norite pirkti.

Taipgi primename, kad šiuo laiku yra tęsiamas DRAUGO KNYGŲ ISPARDAVIMAS, kuris baigsis 1 m. gegužės 1-mą dieną. Tai tikrai auksinė proga įsigyti visokių knygų — patogių išdėstytų — už žymiai pigesnes kainas.

Be to, galėsite pasirinkti kokį dalykėlį iš čia esančių rankdarbių ar keramikos. Pasirinkimas tikrai didelis.

Atvykę į Chicago, neužmirškite aplankyti DRAUGO.

Adresas: DRAUGAS, 635 W. 63rd Street, Chicago, IL. 60621, Telefonas LU 5-8888.

lininkų dalyvavimo. Jie turėtų kreiptis į A. Mikulskį, ir jiems gaidos būtų būties. Tokie kanklininkai galėtų dalyvauti šventėje. Be abejo, šventėje dalyvaus ir mums gerai pažįstamas Balys Pakštas su savais instrumentalistais.

V. Verikaitis painformavo, kad choro dalyviams yra numatyti viešbučiai su 2000 kambarių. Užsakyti kambarius reikia iš anksto. Užsakymų blankai gaunami Vaznelių prekybos, Chicagoje. Taip pat Vaznelių prekyboje bus gaunami šventės ženkleliai, bilietai į Dainų šventę ir kita informacinė medžiaga. Rengėjai mano, kad ir ši Dainų šventė bus įspūdinga ir meniniu lygiu gera. Choro būsią gerai paruošti ir dėl to sunkumų nesusidarys.

Jau yra nusamdytas estų 35 žmonių orkestras, kuris gros chorams įžangintį ir salę Br. Jonušo maršus. Geriausias simfoninis Toronto orkestras akomponuos vaikų jungtiniam chorui. Chorui diriguos muzikas Faustas Strolia.

Šventės dirigentais bus A. Steponavičienė, kuri diriguos nimnams, kiti dirigentai — muz. Alojas Jurgutis, Stasys Gailevičius, Jonas Govėdas, Bronius Budrūnas, Alfonsas Mikulskis ir Vaclovas Verikaitis. Jie diriguos jungtiniam chorui pakaitomis iš anksto numatytoms dainoms.

Besikalbant su komiteto pirmininku V. Verikaičiu, paaiškėjo didieji rūpesčiai — chorų tinkamas pasiruošimas, jų atgabėnimasis į Toronto, ir Dainų šventės meninis lygis.

Turint galvoje Toronto lietuvių organizuotumą, reikia manyti, kad ir Dainų šventė tiek dalyvių, tiek ir žiūrovų skaičiumi bus didinga, kaip ir ankstesnės.

J. Janušaitis

PASMERKĖ KATALIKŲ DISKRIMINACIJĄ

Luandos katalikų vyskupai bendrame ganytojiniame laiške griežtai pasmerkė šiame Afrikoje krašte vykdomus dažnus ir skaudžius religines laisvės pažeidimus. Visose Luandos katalikų bažnyčiose perskaitytame ganytojiniame laiške vyskupai pažymi, jog katalikai, kurie sudaro pusę visų krašto gyventojų, Luandoje yra diskriminuojami dėl savo religinių įsitikinimų. Dažniais atvejais vaikai yra atimami nuo tėvų ir valstybės auklėjami ateistinėje dvasioje. Vyskupai taip pat protestuoja dėl sistematingai vykdomos ateistinės pripagandos

SOPHIE BARCUS

RADIO SEIMOS VALANDOS
Visos programos iš WOPR
Lietuvių kalba: kasdien nuo pirmadienio iki penktadienio 3:00 — 3:30 val. popiet. — šeštadienį ir sekmadienį nuo 8:30 iki 9:30 v. ryto.
Telef.: 434-2413
1490 A. M.
7150 S. MAPLEWOOD AVE.
CHICAGO, ILL. 60629

DR. A. B. GLEVECKAS
GYDYTOJAS IR CHIRURGAS
Tel. — BE 5-5893
Specialybė Akių ligos
3907 West 163rd Street
Valandos pagal susitarimą

DR. JANINA JAKŠEVIČIUS
JOKA
VAIKŲ LIGOS
2656 West 63rd Street
Pirmad., antr., ketvirt., ir penkt. nuo 12 iki 2 val. ir nuo 5 iki 8 val. val. Šeštad. nuo 1 iki 4 val.

DR. A. JENKINS
GYDYTOJAS IR CHIRURGAS
3844 West 63rd Street
Valandos pagal susitarimą

DR. K. A. JUCAS
DERMATOLOGIJĄ
CHIRURGIJĄ
5214 No. Western Avenue
1002 No. Western Avenue
Tel. alankoma 12 valandų
489-4441 — 561-4405

Jotaišios ir buto tel. 652-1381
DR. FERD. VYT. KAUNAS
BENDROJI MEDICINA
1407 So. 49th Court, Cicero, IL.
Kasdien 10-12 ir 4-7
Iškyrus treč. ir šeštad.

Be to, galėsite pasirinkti kokį dalykėlį iš čia esančių rankdarbių ar keramikos. Pasirinkimas tikrai didelis.
Atvykę į Chicago, neužmirškite aplankyti DRAUGO.
Adresas: DRAUGAS, 635 W. 63rd Street, Chicago, IL. 60621, Telefonas LU 5-8888.

DRAUGAS

THE LITHUANIAN WORLD-WIDE DAILY

Second class postage paid at Chicago, Ill. Published daily except Sundays, Legal Holidays, days after Christmas and Easter by the Lithuanian Catholic Press Society.

Subscription Rates: \$33.00 — Chicago, Cook County, Illinois and Canada. Elsewhere in the U.S.A. \$31.00. Foreign countries \$34.00.

Pašto išlaidas maitina, pakvitatavimui už gautas prenumeratas nesutindami. Ant DRAUGO prie kiekvieno skaitytojo adresu, gavus iš jo mokestį, atžymima iki kada yra užsimokėjęs.

DRAUGO prenumerata mokama iki anksto	metams 6 mėn. 3 mėn.		
Chicago ir Cook apskr.	\$33.00	\$19.00	\$15.00
Kitur JAV	31.00	18.00	13.00
Kanadoje	33.00	19.00	15.00
Užsienyje	34.00	20.00	15.00
Savaitinis	25.00	15.00	9.00

* Administracija dirba kasdien nuo 8:30 iki 4:30, šeštadienis nuo 8:30 iki 12:00.
* Redakcija dirba kasdien 8:30 — 4:00, šeštadienis 8:30 — 12:00.
* Redakcija straipsnius laisvo savo nuomonės. Nesunaudotų straipsnių nesaugo. Juos grąžina tik iš anksto susitarus. Redakcija už skelbimų turinį nesaugo. Skelbimų kainos prisiunčiamos gavus prašymą.

DR. K. G. BALUKAS

Akusheris ir moterų ligos Ginekologinė chirurgija.
6449 So. Pulaski Rd. (Crawford Medical Building) Tel. LU 5-6446
Jei nesusilapla skambint 374-8004
Pritaikius ligonius pagal susitarimą.

DR. VL. BLAZYS
PLAČIŲ IR VIDAUS LIGOS
Marquette Medical Center
6132 So. Kedzie Avenue.
Val.: pirmad., antr., ketv. ir penkt. 6 iki 7:30 val. vakaro. Šeštad. nuo 1 iki 3 val. Pagal susitarimą.
Ofiso telef. WA 5-2070.
Rezd. tel. WA1brook 5-3043.

DR. PETER T. BRAZIS
GYDYTOJAS IR CHIRURGAS
2434 West 71st Street
Val.: pirm., antr., ketv. ir penkt. 1:00 — 6:00 val. popiet. treč. ir šešt. tik susitarimą.

DR. JONAS G. BYLA-BYLAITIS
GALVOS IR STUBURO LIGOS
2358 West 63rd Street
Chicago, Illinois 60629
Tel. — 476-3409
Valandos pagal susitarimą

DR. ANA. RUDOKA kabineta perimė
DR. EDMUND E. CIARA
OPTOMETRISTAS
2709 West 51st Street
Tel. — GR 6-2400
Val.: pagal susitarimą: pirmad. ir ketv. 1-4 ir 7-9; antrad. ir penkt. 10-4; šeštad. 10-3 val.

DR. E. DECKYS
GYDYTOJA IR CHIRURGE
Specialybė — Nervų ir Emocinės ligos.
CRAWFORD MEDICAL BLDG.
6449 So. Pulaski Road

DR. A. B. GLEVECKAS
GYDYTOJAS IR CHIRURGAS
Tel. — BE 5-5893
Specialybė Akių ligos
3907 West 163rd Street
Valandos pagal susitarimą

DR. JANINA JAKŠEVIČIUS
JOKA
VAIKŲ LIGOS
2656 West 63rd Street
Pirmad., antr., ketvirt., ir penkt. nuo 12 iki 2 val. ir nuo 5 iki 8 val. val. Šeštad. nuo 1 iki 4 val.

DR. A. JENKINS
GYDYTOJAS IR CHIRURGAS
3844 West 63rd Street
Valandos pagal susitarimą

DR. K. A. JUCAS
DERMATOLOGIJĄ
CHIRURGIJĄ
5214 No. Western Avenue
1002 No. Western Avenue
Tel. alankoma 12 valandų
489-4441 — 561-4405

Jotaišios ir buto tel. 652-1381
DR. FERD. VYT. KAUNAS
BENDROJI MEDICINA
1407 So. 49th Court, Cicero, IL.
Kasdien 10-12 ir 4-7
Iškyrus treč. ir šeštad.

Be to, galėsite pasirinkti kokį dalykėlį iš čia esančių rankdarbių ar keramikos. Pasirinkimas tikrai didelis.
Atvykę į Chicago, neužmirškite aplankyti DRAUGO.
Adresas: DRAUGAS, 635 W. 63rd Street, Chicago, IL. 60621, Telefonas LU 5-8888.

Be to, galėsite pasirinkti kokį dalykėlį iš čia esančių rankdarbių ar keramikos. Pasirinkimas tikrai didelis.
Atvykę į Chicago, neužmirškite aplankyti DRAUGO.
Adresas: DRAUGAS, 635 W. 63rd Street, Chicago, IL. 60621, Telefonas LU 5-8888.

Perskaite "Draugą", duokite jį kitiems.

AMERIKOS VIEŠAJAME GYVENIME

Amerika, susikūrusi iš imigrantų ir jų vaikų bei vaikaitų, jau turi savo išskirtines savybes. Gal ne visuomet jos patinka patiems amerikiečiams, juo labiau senajam Europos pasauliui, kuris dažnai net dabar kritikuojama vadinama "amerikonizma", bet tai istorijos raida, laiko ir aplinkos įtaka ir įvairių tautų mišinio mozaika. Ši amerikietiška mozaika šiandien jau tiek Europos, tiek Azijos tautos, turinčios savo tūkstantmetinę istoriją, žvelgia su viltimis, kaip į laisvės ir lygybės, teisingumo ir labdaros valstybę ir tautą. Žvelgia ne tik kaip į padedančią daugeliui kraštų atsikurti ar susikurti naują gyvenimą, bet seka net ir tomis naujomis madomis, prieš kurias kovoja patys amerikiečiai.

Amerikos gyvenimą kiti kraštai ne visuomet seka dėl to, kad jis daug duoda — išievi įnašas kilmės tautos, valstybės su valstybe bendravimas ekonominiame, kultūrinėje ir politinėje srityje, — bet ir dėl to, kad čia nuo pat nepriklausomybės paskelbimo (1776) pabrėžiama žmonių lygybė prieš Aukščiausiąją Būtį, laisvė asmeniniam gyvenimui, organizuotose siekiuose ir atsakomybė prieš Dievą ir įstatymus.

Ne visuomet praktikoje vyksta, kaip paskelbta nepriklausomybės deklaracijoje ar konstitucijoje ir jos papildymuose. Kultas čia ne principas, kurio remiamas Amerikos gyvenimas, bet žmonės, kuriuose reikišias žmogiškos silpnybės ir blogi polinkiai. Kai šiandien puolama amerikietiška politika, tai dažnai, ypač iš komunistinio bloko pusės, puolama Amerika ir jos santarka. Tuo tarpu patys amerikiečiai net per daug atvira kritikuoja savo silpnības, žmones, kurie politika, visuomeninį gyvenimą ar ekonomiją išnaudoja išimtinai saviems tikslams. Nors vyriausybė Amerikoje pagal konstituciją nėra tik žmonių pagelbininkė, taraujanti jai įstatymais ir pagal įstatymus, bet ji turi atlikti ir kontrolės pareigas, kad ta lygybė ir laisvė eitų kartu su pilnutine atsakomybe. Tai amerikietiško gyvenimo siekimas, išpaudęs savią žymę.

Kas yra amerikietis? I šį klausimą beveik prieš porą šimtų metų davė atsakymą prancūzas imigrantas, tapęs Amerikos ūkininku ir amerikiečiu: "Tas yra amerikietis, kuris yra palikęs praeitį visus įtarinėjimus ir elgesio formas, kuris yra įsigijęs naują pažiūrą į gyvenimą, supantį jį patį. Jis turi skirtingą valdžią, kurios laisvė, ir skirtingą pagarbą savo valdžiai" (Hector St. John de Crevecoeur). Tai ūkiškas ir praktiškas amerikiečio aptarimas prancūzas, tapusio amerikiečiu iš piliiečio, kuriam valdžia buvo karalius, kuriam elgesio formos ir tradicijos buvo įsakymai ir kuriam laisvė apsisprendi buvo iš anksto nurodyta. To meto Prancūzijoje buvo absoliutinė monarchija, revoliucijos, vėliau Napoleono viešpatavimas, sukūręs savitą prancūzišką charakterį. Užtat kitas ateivis, kurio nei tautybė, nei kilmė nežinoma, jį papildo, kad "amerikietis yra žmogus, ieškas pragyvenimo, laisvės ir savęs paties".

Amerikiečių idealas nuo pat pradžios nepriklausomo gyvenimo, atsiskyrus nuo Anglijos valdžios ir kolonialinės tvarkos, buvo sukurti naują gyvenimą ir naują tautą, kuri skirtųsi nuo kitų tautų, kad anot A. Hamiltono "nebūtų nei graikų, nei trojėnų, o tik tikri amerikiečiai". Tuo metu jau pradėta kalbėti ir apie patriotizmą, apie kurį kalbėjo jų tėvai ar seneliai savuose kontinentuose. George Washingtonas, nepriklausomybės kovų herojus ir pirmasis prezidentas, atsisveikindamas su savo postu, kalbėjo: "Amerikiečio vardas priklauso jums pagal jūsų tautinį susipratimą. Tai turi nuolat kelti pasididžiavimą jūsų patriotizmo labiau negu vietinio išsiskyrimu". Patriotizmą jau tada John Hankock aptarė, kaip "kilnų išpaigojimą savo kraštui atiduoti viską, kas yra brangu, net kartais gyvybę".

Jeigu šiuo metu ne kartą išgirstama, ypač spaudoje ir komunikacijos priemonėse, kalbant prieš patriotizmą ir patriotinį išpaigojimą, tai tėra tik svetimos kilmės tautos, valstybės, kuri nenori pripažinti savo tautos ir jos išpaigojimų žmoniems. Tai kvepia internacionalizmu.

Iš perdoto amerikietiško pabrėžimo kyla ir pavojai pačiai Amerikai. Tai nelaimingas izolacionizmas — mėginimas atsisikirti nuo kitų tautų ir kontinentų. Čia nebuvo patriotizmo, laisvės, lygybės ir taikos principų išlaikymo noras, bet savanaudiškumas, egoizmas, kurį amerikiečiai dabar vadina "pralaimėjimo namie". Ne laiku buvo panaikinta vergija. Ne laiku buvo pradėtos auklėti skirtingos rasės. Rasių kova tarpusavy ir kova dėl išpaigojimų ir laisvo apsisprendimo pagelbėti kitiems virto kova prieš valdžią ir valdžios prieš tautą, kuri valdžią renka.

Amerika neatsisakė laisvės ir lygybės, taikos siekimo ir ramybės namie, bet mėgino atsisakyti atsakomybės už savo laisvę pareigos valstybei, tautai, savo aplinkai, žmonijai. Amerikos tai neįsimušė iš pusiausvyros, bet įgalino teismus ne įstatymams vykdyti, o valdžios postui užimti, leido apsaugoti nusikaltėlius, o palikti savimi likimui teisiusius. Taip komentuoja Amerikos gyvenimą prof. C.P. Patterson, recenzuodamas knygas apie amerikietišką patriotizmą.

Išimtis nesudaro taisyklės. Nuvertimas prezidento nesukuria diktatūros ir tironijos, kurių bijo amerikietis visoj savo istorijoje. Bet tai rodo, kad Amerika ir amerikietis nėra kontinentas erdve atskirtas nuo kitų pasaulio dalių, o tauta tarp kitų tautų, valstybė tarp kitų valstybių. Amerikietis turi savą charakterį ir stipriai saugoja laisvės, lygybės, teisingumo ir atsakomybės dėsnius.

Šių idealų siekimas gali būti pertempiamas politikoje, prekybiniuose santykiuose, išpaigojimuose ginti kitų laisvę, bet dėl tų principų pats amerikietis, nepaisant, kurios kartos amerikietis jis yra, kovoja visur ir visuomet. Prezidentai ateina ir išeina. Seantoriai ir kongresmanai išrenkami ir pakeičiami, bet naujoji tauta nėra susižavėjusi nei žiauriausia politinė komunistinė sistema, nei diktatūromis, nei savųjų nusikaltimais valstybės įstatymams ir patriotizmui. Amerika ir amerikietis dar tebėra vienintelė tvirtovė prieš diktatūras, prieš vergiją ir vergijos sąmoningą nešimą — komunistinę propagandą ir karinius įsikišimus. Amerika dar tebėra laisvės, viltis, taikos, lygybės ir atsaikumo saugotoja.

P.S.

Spaudoj ir gyvenime

SOVIETŲ KAREIVIO MITYBA

"Amerikiečiai kareiviai, kurie praleido savo karines karjeras okupacijose armijos maitinimo, turėtų išgirsti pasakojimus žinias apie rusų karinę dietą." Pagal AP pranešimą iš Washingtono šitai rašoma Hammondo "The Times" dienraštyje (IV. 3). Toliau pasakoja viena JAV kariuomenės analitika pranešant, jog daugelis Sovietų kareivių kenčia vitaminių ir mineralų trūkumus, kadangi jų

maistas stings daržovių. O daugelis rusų pulkų ir karo mokyklų privalo papildinėti savo davinį, augindami savo pačių daržoves, kiaušius, galvijus, triušius ir naminius paukščius vadinamuose "virtuvės ūkiuose". Tas analitikas — Victoria Dibern, mitybos specialistė kariuomenės užsienio mokslo bei technologijos Charlottesville, Virginijoje, centre, pranešė, jog sovietinių kareivių mityboje "Net būlės ir kopūstai gali išsibaigti prieš naują derlių".

Sovietai šeiminkauja Adeno uoste

Didžiulės pastangos įsiviešpatauti prie Raudonosios jūros krantų

Prieš gerą dešimtmetį Pietų Jemeno liaudies respublika 1967. XI. 30 atsipalaidavo nuo D. Britanijos, tapdama nepriklausoma valstybe. Britai valdė šią teritoriją nuo 1839 m., užėmė Adeno uostą ir sunaikindami piratus, ligi tol veikusius tose geografinėse platumose. Šiose žemėse gyvenantieji arabai buvo suskildę į dvi grupes, kovodami prieš britų valdžią. 1967 m. vidurvasario karas Izraelio prieš Egiptą galutinai sugriovė Adeno, kaip uosto, reikšmę tarptautinėje prekyboje. Mat, buvo užblokuotas Suėjo kanalas ir todėl apmirė visa veikla Adene. 1969 m. per versmo dėka ten laimėjo prospektuoklės politikos šalininkai ir nuo pastarųjų malonės ši respublika šiaip taip verčiasi.

Žydimis uostas — kariška bazė

Savaitraštis "The Review of the News" 1973. III. 29 pateikia papildomų žinių, kaip šiuo metu bolševikai ir jų samdiniai šeiminkauja šioje tariai "nepriklausomoje respublikoje". Strategiški ir prekybiški šios respublikos sostinė Adenas, sudarąs jos nugarą, yra svarbiausias uostas prie Raudonosios jūros žiočių. Anksčiau šis D. Britanijos "amžinai žydimis sodas", dabar tapo Sovietų degalų ir tiekimo baze būsimiems ir dabartiniais užkariavimams Rytų Afrikoje, o taip pat gal būsimuoju svarbiausiu atamos tašku planuojamame kare prieš žibalo versmę (Art.

maistas stings daržovių. O daugelis rusų pulkų ir karo mokyklų privalo papildinėti savo davinį, augindami savo pačių daržoves, kiaušius, galvijus, triušius ir naminius paukščius vadinamuose "virtuvės ūkiuose". Tas analitikas — Victoria Dibern, mitybos specialistė kariuomenės užsienio mokslo bei technologijos Charlottesville, Virginijoje, centre, pranešė, jog sovietinių kareivių mityboje "Net būlės ir kopūstai gali išsibaigti prieš naują derlių".

"Geresnis maistas yra rango privilegija Sovietų kariškių tarpe... Moką šautuvą naudoti naujokas ir puskarininkis per aptarnavimą gauna daugiau mėsos už eilinius, tuo tarpu kai karininkai mėgaujasi su didesniu pajūrinimu mėsa, taipgi kiaušiniams, pieno produktams, šviežiams vaisiams bei daržovėmis, tuo, ką eilinių kariuomenė mato tik šventadieniais".

Rusų kareiviai komandiruojami dirbti savo dalinio daruose ir rūpintis gyvuliais, o kartais, kaip M. Dibern sakė, kareiviai savo vadų skolinami dirbti kaimyniniuose kolektyviniuose ūkiuose mainais už maisto produktus. (mk)

VYRIAUSIO LIETUVOS IŠLAISVINIMO KOMITETO KILMĖ, ISTORINĖ APŽVALGA

ATEITIES PERSPEKTYVOS

ST. DZIKAS

3. Memorandumai

Viena iš esminių Vliko kovos priemonių buvo ir yra memorandumai, įteikiami vyriausybėms ar tarpt. institucijoms. Be ankščiau paminėtų, verti dėmesio yra dar keli išimtinės reikšmės Vliko paruošti memorandumai. Dar Vlikui esant Vokietijoje, 1950 m. buvo paruoštas vienas iš išsamiausių memorandumų. Jis buvo įteiktas JAV, D. Britanijos ir Prancūzijos vyriausybėms, pasiūstas J. Tautoms ir paskelbtas viešumai. Tai buvo kondensuota Lietuvos bylos studija, davusi Lietuvos santykių su Rusija ir Vokietija istorinę apžvalgą. Jame buvo plačiai atskleistas 1939 m. Mokslos — Berlyno slapto sąmokslas Lietuvai pasidalinti, dokumentuoti okupantų nusikaltimai prieš lietuvių tautą ir nuviesta jos rezistencinė kova dėl žmogaus teisių bei valstybinės nepriklausomybės atstatymo. Memorandume buvo taip pat prašoma minėtų vyriausybių padėti atstatyti suvereninę Lietuvos valstybę. Su dokumentais, žemėlapiais ir kitais priedais jis sudarė 80 puslapių bylą.

Paruošęs šį memorandumą Vlikas atliko svarbų uždavinį: sutelkė gausią dokumentinę medžiagą ir svarbią argumentaciją, įrodančią būtinumą atstatyti Lietuvos nepriklausomybę. Jį gavusios vyriausybės turė-

BR. AUŠEOTAS

Rytuose) valdančias arabų tautas.

Nuožni politinė sistema

Savaitraštis tvirtina, kad "gal nė viena Rytų Europos Stalino laikais Sovietų pavergtoji Europos tauta nebuvo taip žiauriai smaugiama, kaip šiuo metu yra prievartaujama ši strategiška svarbi P. Jemeno valstybė". Sovietai, išnaudodami kubiečius, kurių apie 4,000 atsivežė į Jemeną, kontroliuoja krašto armiją ir policiją. Kiek tikrai kubiečių yra atvežta į pietinį Jemeną, tai tik vieni kubiečiai ir težino. Tačiau visą krašto saugumo sistemą čia tvarko ir kontroliuoja Rytų Vokietijos samdiniai, kurių priskaitoma apie 2,000.

Tikima, kad P. Jemene yra apie dešimt priverčiamųjų darbo stovyklų, tvarkomų vokiečių, kuriose atgailauja arabai už savo pirmąjį nuodėmę — pasitikiėjimą bolševikais.

Adeno priemiestyje esančiame Al Mansur kalėjime, sutvarkytame Liubiankos ar Vladimiro kalėjimų pavyzdžiu, taip pat esą įrengtas politinių kalinių tardymo ir kankinimų centras. Rytų vokiečiai ten panaudoja savo pirmačių nacių kankinimo metodus. Ir kankinimai buvo sugriežtinti, įvedus juos tardymo sistemon po to, kai Sovietai buvo išvaryti iš Somalijos. Čia vokiečiai elgiasi visiškai savarankiškai, vykdydami ekzekucijas ir kitus prievartos veiksmus, lyg jie būtų tikrieji valdovai ir neveiktų jokios P. Jemeno ministerijos.

Ruošiasi puolimai

Yra ženkli, kad, kai tik Sovietai tinkamai pasiruošę užpulti savo pasirinktą auką, jemeniečiai jiems atstos "patrankų mėsą". Šiuo metu iš Berberos uosto Somalijoje į Adeną yra jau pervilkta plaukiojantis dokas. Jis sudaro dalį tų kariškių ir karo laivyno įrengimų Adeno tolimose priemiestuose, kaip ten įrengtas Kornaksars aerodromas. Netenka abejojti, kad ten esančioji pajėgijoji Adeno žibalo valykla vaidina svarbų vaidmenį Sovietų avantiūrinuose planuose, net dviejose kontinentuose. Galingieji Sovietų Antonov tipo lėktuvai pastaraisiais mėnesiais oru pervežė tankų ir kovų laukus, o juos aptarnauja apmokytieji kubiečiai. Tikima, kad apie 2000 jemenie-

čių šiuo metu jau kariauja prieš Eritrėjos ir Somalijos sukilėlius.

Kalti vakariečiai

Savaitraštis galvoja, kad britai per lengvai sugriuvo Adeno, negalėdami atsisipirti ten organizuotiems darbininkams. Jiems tada iš JT vadovavo Irving Brown, Tarptautinių profesinių sągy centro atstovas. 1962 m. kovo mėnesį jis britams grasino, kad "arba kapituluotų, arba nešų pasekmes".

Stephen Harper savo knygoje "Paskutinis saulėlydis: Kas įvyko Adene?" rašo, kad "britai visiškai neteko jokios valios kovoti su savo priešiniais". To meto D. Britanijos kolonijų ministris Duncan Sandys labiau rūpinosi Europos tautų sąjunga, negu gyvybiniais Anglijos reikalais.

Britams pasitraukus iš Adeno, ir jų vietą išiveržė daug nuomosinės jėgos. Šiuo metu jemeniečiai kiekvieną naktį šurpo kriešiam laukia, kad prie jų durų baltame italų gamintame Fiatė privažuos rytinės Vokietijos saugumo policijos barbarai ir išsivės pasivažinėti.

Ar ne laikas susiprasti?

Na, šiandien už savo, bet ne už kitų nuodėmes moka dar tik jemeniečiai. "Bet vieną dieną", kaip teigia savaitraštis, "ir kitiems Vakarų valstybėms turės mokėti už jų visų papildytą mirtiną nuodėmę. Kiek gyvybių pareikalaus už tai piktosios jėgos".

Mūsų tauta jau apsimokėjo tūkstantais žmonių gyvybių, moraliniu išnekinimu, materialiais turtais už "barbarų atneštą laisvę". Šiandien tą klaidingą detentės kainą jau moka dalis okupuotos Afrikos genčių, o kitoms vakarų demokratų prievarta stengiasi užmalti bolševikines grandines ant rankų ir kojų. Kur mes einame?

Japonijos vyriausybės galva Fukuda

jo kondensuotą Lietuvos klausimą liečiančią medžiagą. Tačiau ir šis memorandumas, kaip ir daugybė lietuvių ir kitų tautų laisvės reikalavimų, nebuvo atitinkamai didžiųjų valstybių vyriausybių įvertinti, nes jų interesai diktavo jau nuolaidumo ir prisitaikymo sovietams politikos kryptį.

Kitas svarbus memorandumas buvo paruoštas, kai Vakarai pasidavė Rytų bloko spaudimui ir buvo pradėta rengtis vad. Europos saugumo ir bendradarbiavimo konferencijai. Memorandume išsamiai nušviesta Lietuvos nepriklausomybės praradimo eiga, sovietų vaidmuo tame procese, lietuvių tautos pasipriešinimas okupantui ir teisinė Lietuvos bylos padėtis. Jame taip pat prašoma, kad konferencijai būtų pabrėžta Lietuvos teisė į nepriklausomybę, ir užtikrinama, kad lietuvių tauta niekad nenustos kovoti dėl Lietuvos nepriklausomybės atstatymo. Šis memorandumas 1973 m. įvairiais kanalais buvo įteiktas visoms Europos saugumo ir bendradarbiavimo konferencijoj dalyvaujančioms valstybėms vyriausybėms, išskiriant Rusiją ir jos satelitus. Ne be įtakos Helsinkio baigiamiesiems aktams liko šis Vliko dokumentas. Nežiūrint Sovietų spaudimo Europos saugumą aptariantį susitarimą pasirašyti tokį, kuriame būtų įteisinami jų karo metu įvykdyti teritoriniai užgrobiai, Vakarai tik iš dalies tam spaudimui pasidavė, ir Helsinkyje pasirašytas raštas tėra politinė deklaracija, neturinti teisiųjų sankcijų. O ir teritorijų neliečiamumą aptarią punktą yra migloti ir gali būti įvairiai interpretuojami.

Vertas paminėti Vliko memorandumas, pasiūstas 1972.2.10 visiems V. Vokietijos žemųjų rūmų (Bundes-tag) 495 nariams, kai ten buvo svarstomas sutarties su Sov. Sąjunga (dėl atsisakymo naudoti jėgą) ratifikavimo klausimas. Memorandumas išryškino taip įtaigiai Sovietijos kėlus Rytų Europoje ir sutarties nei-

ŠVENTASIS JURGIS IR SLIBINAS

NINA GAILIŲNIENĖ

Kai Vatikano II susirinkimas pertvarkė šventųjų kalendorių, lietuviai pyko, kad "Bažnyčia išmetė mūsų Jurgį iš šventųjų". Netiesa. Jurgis kaip buvo taip ir pasiliko garbinamas kaip didelis kankinys, žuvęs už savo tikėjimą.

Deja, apie šv. Jurgį mažai žinių. Jis gyveno trečiojo šimtmečio pabaigoje. Nežinia net kokios tautybės buvo, bet užaugo krašte, kuris sudaro dabartinės Turkijos vidurinę dalį.

Tarnaudamas imperatoriaus Diokleciono kariuomenėje, jis pasižymėjo drąsa ir sumanumu. Manoma, kad jis įsigijo imperatoriaus malonę ir buvo paskirtas į jo patarėjų tarybą, nes buvo išsimokslinęs.

Dioklecianas pradėjo persekioti krikščionis. Kiti patarėjai imperatoriui pritarė. Jurgis užstojo krikščionis, įrodinėdamas jų nekaltumą. Įtartas, kad ir jis pats buvo krikščionis, Jurgis nesigynė. Prisiėmė, kad, užaugęs krikščioniškoje šeimoje, jis tiki ir Kristų ir yra pasirengęs už jį mirti. Po eilės žiaurių sių kankinimų Jurgis imperatoriaus įsakymu buvo nužudytas.

Lietuvos kaimas šv. Jurgį ypatingai mylėjo, nors apie jį nežinojo ir tiek, kiek čia parašyta. Jiems užteko imponuojančio šventojo paveikslas. Jaunas vyras sėdi ant balto žirgo, stoja į jį, ir ietimi smiega baisy slibiną. Tai šv. Jurgis. Šitaip šventasis buvo vaizduojamas ne vien tik Lietuvoje. Toks yra jo "oficialus" ir uni-versalus paveikslas. Ką tas slibinas simbolizuoja, vienas Dievas nežino. Bet mūsų kaimo žmonės turėjo savo versiją. Ir ji buvo įdomesnė už tikrovę.

Marių gėlmės gyveno baisus devyngalvis smakas. Žmonės mėgino jį nužudyti, bet negalėjo. Nukirtus vieną galvą, jos vietoje išaugo trys naujos galvos. Smakas pasidarė tik dar baisesnis. Vietoje devynių turėjo dvyliką galvų!

Kartą metuose smakas išlipdavo į krantą. To kranto žmonės turėdavo jam atiduoti tuziną jaunų merginų. Kiekvienai galvai po vieną. Smakas jas čia pat gyvas prarydavo ir grįždavo atgal į marias. Jurgiai pagailo to krašto žmonijai. Jis stojo į kovą su baisiuoju smaku ir jį nugalėjo. (Už tai ir buvo paskelbtas šventuoju). Taip apie šv. Jurgį pasakodavo mano mamytė.

Tėvų namuose jaučiausi saugiai. Nebuvo pavojaus, iš kurio tėtė nebūtų išgelbėjęs. "Marių gėlmės" tėviškės sodyboje sudarė du nedidelį prūdai. Slibinų

ten nebuvo — tik karosai ir daugybė varlių. Bet vistiek būvo gera žinoti, kad reikale be tės dar buvo ir kitas gynėjas. Tėtė ir šv. Jurgis — jie man buvo svarbiausi mano vaikystės dienose.

Ar kas šių dienų Lietuvoje pasakoja vaikams apie šv. Jurgį ir slibiną, nežinia. Gal tokį pasakojimą valdžia palaikytų prieš valstybišką. Slibinas tada buvo tik pasakose, dabar jis yra tikrovėje. Tik raudonasis slibinas daug baisesnis. Jis turi ne devynias ir ne tuziną galvų, bet nesuskaitomą daugybę. Lietuvoje ir kituose kraštuose jis surijo ne dvyliką, bet šimtus tikės tančių aukų. Ir niekad negana.

Taip jau yra lemta. Kur yra alibinas, ten turi būti ir Jurgis. Šių metų pradžioje Lietuvoje buvo iškilmingai pagerbtas savasis Jurgis. Kelios dešimtys kunigų ir minios tikinčiųjų suplaukė į Marijampolę (Kapsuką) paminėti 50-sias metines nuo ark. Jurgio Matulajio mirties.

Mūsų tautiečiai Jurgiui tik vienas žingsnis iki altoriaus garbės. Jo kanonizacijos byla baigiama. Berekia tik jį paskelbti šventuoju. Dievas neprimeta šventumo žmogui. Jis pats turi šventuoju tapti. Dievas neprimeta mums ir lietuvių šventojo, jeigu mes jo neprasytume ir nelauksime.

Iki šiam laikui mes lietuviai buvome gana abejingi J. Matulajui. Ką nebūsi, jeigu jį pažinome tik iš titulo, pavardės ir paveikslėlio. Paskutinių kelių mėnesių laikotarpyje įvyko didelė permaina. Stasys Yla išleido puikiai parašytą biografinę studiją apie Jurgį Matulajį. (Rašytojas Gliuda savo įžvalgioje recenzijoje tą veikalą jau yra pristatęs "Draugo" skaitytojams). Kiekvienas lietuvis padarytų sau didelę skriaudą tos knygos neįsigijęs ir neperskaitęs. O perskaitęs neliks Dievo Tarnai abejingas.

Bažnyčia šv. Jurgį prisimena balandžio 23 d. Lietuvių Katalikų Moterų sąjunga paskelbė tą dieną maldų vakarą išprašyti iš Dievo, kad greičiau įvyktų Jurgio Matulajio beatifikacija. Tai pirmas organizuotas žingsnis teisingai kryptimi. Visi lietuviai turėtų jungtis toje maldoje.

Kanonizacijai reikia bent vieno stebuklo. Nereikia dėl jo nuogastauti. Kai atsiranda maldos, bus ir stebuklas. Nors ir gyvename gausios krašte, neįslydomos ligos suranda mus ir čia. Kai medicina bejėgė, belieka tik dvi išeitys: pasikęsti neivily ar šauktis dan-

(Nukelta į 5 psl.).

Tautinių šokių vadovų suvažiavimas įvyko Chicagoje balandžio 8 d. Nuotraukos matyti registratorės J. Matulaitienės, N. Pupienės, S. Bacevičienės, A. Bulotienės. Nuotr. P. Maletos

VIKTORIUI NAKUI - JAUNIMO PREMIJA

Sekmadienį, balandžio 16 d., Jaunimo centro kavinėje gražiai praėjo Eugenijaus Kriauceliūno vardo Jaunimo premijos įteikimo iškilnės. Jas trumpu žodžiu pradėjo premiją savo sūnui a. a. Eugenijui prisiminti skyrusios Kriauceliūnų šeimos vardu dr. Leonas Kriauceliūnas, j prezidentūrai pakviesdamas jūrų komisijos pirm. kun. P. Garšvą, Pas. Liet. Jaunimo sąjungos įgaliotą atstovą Em. Sakadolskienę, studentų ateitininkų pirm. D. Saliklytę ir patį laureatą Viktorą Naką, atvykusį iš Washington, D. C. Programai vesti pakvietė Viktoriją Kučaitę.

Viktorija Kučaitė, a. a. Eugenijaus Kriauceliūno pusseserė, pirmiausia perskaitė premijos paskyrimo aktą ir pakvietė komisijos pirmininką kun. P. Garšvą tarti žodį. Jis pasveikino komisijos vardu laureatą Viktorą Naką, padėkojo mecenatams Kriauceliūnų šeimai ir skatino jaunimą toliau dirbti tautos kultūrai ir jos laisvei. Po jo sveikinimo dr. L. Kriauceliūnas įteikė premiją - 1000 dol. čekį. Nuosirdžiais žodžiais Pasaulio Liet. Jaun. s-gos atstovė Emilija Sakadolskienė sveikino premiją laimėjusį savo kolegą ir kvietė visus prisiminti tuos, kurie šiuo metu pavergtę Lietuvoje persekiojami, teisiams ir baudžiami už savo įsitikinimus, primindama neseniai G. Gajausko nuveiktą dešimčiai metų sunkių darbų stovyklon ir dar penkeriems metams ištremimo. Ateitininkų studentų buvusį pirmininką, jaunesniųjų globėją, stovyklų paskaitininką V. Naką ateitininkų vardu sveikino pirm. D. Saliklytę. Raštu sveikino Skautų akademinio fondo pirm. V. Mikūnas.

Po sveikinimų buvo pakviestas kalbėti pats laureatas Viktoras Nakas. Jis nuosirdžiai kalbėjo, tiksliai vertino savo bendradarbių talką, dėkodamas ir savo tėveliams, kurie leido savo namus padaryti žygio į Washingtoną rengimo būstinę, ir prisiminti, kad iš trylikos artimiausių bendradarbių net dešimt buvo jo kartos žmonių.

"Man yra garbė šiandien, kalbėti laureatas, šiose iškilnėse dalyvauti ir priimti Eugenijaus Kriauceliūno vardo premiją. Ši diena man yra kartu liūdesio ir džiaugsmo kupina. Liūdžiu, prisimindamas, jog šioji premija yra paminklas ant Kriauceliūnų šeimos jauno sūnaus, prieš metus su šiuo pasauliu atsiskyrusio, kapo. Džiaugiuos, kad buvo mano laimė šią premiją gauti. Taip pat džiaugiu dalyvauti iškilnėse, kurios mums primena, kad Eugenijaus siela lieka gyva mūsų tarpe. Per šią premiją ir per šias iškilnes Eugenijaus dvasia tampa Lietuvių jaunimo šaukliu, ragindama Lietuvius jaunuosius atlikti tuos svarbius Lietuvybei uždavinius ir

Pabaigoje dr. L. Kriauceliūnas visiems nuosirdžiai padėkojo už dalyvavimą ir pakvietė pasivaikinti kavate ir saldumynais. Programai V. Kučaitė labai sklandžiai vadovavo, dėlto visos iškilnės užtruko tik valandą ir per tą laiką buvo pasakyta prasmingų žodžių ir pasidžiaugta dainos menu.

Reikia priminti, kad tą patią dieną prieš pietus Jėzuitų koplyčioje kaip tik vyko metinės pamaldos už a. a. Eugenijaus Kriauceliūno sielą. Jose dalyvavo didelis būrys šeimos narių ir mirusiojo draugų. Ps.

VOKIETIJOS LIET. BENDRUOMENĖS TARYBOS SESIJA

VLB Taryba kovo 17 ir 18 dienomis Huettenefeld, Romovos sodybos pilies didžiojoje salėje buvo susirinkusi savo sesijos posėdžiui. Iš įvairių Vokietijos krašto vietovių suvažiovo nuo seniau besireikišiantys ir naujai išryškėjantys Bendruomenės veikėjai. Atvykstančius tarybos narius Romovos sodyboje pirmasis pasitiko ir reikalingomis informacijomis aprūpino visų pažįstamas energingas LB valdybos reikalų vedėjas Justinas Lukošius. Pirmajame savo posėdyje taryba slapto balsavimu, sekantiems trejems metams, tarybos prezidento pirmininku išrinko dr. J. Grinių, vicepirmininku kun. A. Bernatą ir sekretorium mok. V. Bartusevičių. Sesijos darbo posėdžiui priimta 15-kos punktų darbotvarkė. Tarybai teko išlaikyti dešimtį įvairių Bendruomenės organų veiklos pranešimų.

Išsibuojančių diskusijų metu atrodė, kad taryba užmiršta savo posėdžiui skirtą laiką ribas. Tokiais momentais teko intensyviai reikšti prezidento pirmininkui dr. J. Griniui, visų pasisakiusių mintis taikliai reziumuojant. Išsamiai diskutuojant, LB valdybos pranešimų naštą, atsakinėti į kilusius klausimus, teko valdybos reikalų vedėjui J. Lukošui. Jis išryškėjo kaip tikslus reikalų ir veiklos specialistas ir visos valdybos jėga. Daug dėmesio skirta Vasario 16 gimnazijos reikalams, nors tai ir nėra tiesioginis tarybos reikalas. Plačiai aptartas Jaunimo kongreso ruošimo reikalas. Konstatuota, kad stud. A. Smito vadovaujamas Jaunimo kongreso ruošimo komitetas gerai veikia ir leidžia tikėtis, kad 1979 m. Jaunimo kongresas Vokietijoje bus gerai paruoštas ir prarastas.

Priešpitiame antros dienos savo darbo posėdyje taryba patvirtino valdybos finansinę apyskaitą už 1977 metus sumoję 42,915 DM. ir atpalaidavo valdybą nuo atsakomybės. Valdybos pateiktą samatą 1978 ir 1979 metams taryba nuodugniai pakeideno ir inėse stambių pakeitimų Pasaulio Lietuvių jaunimo kongreso 1979 m. rengimo naudai. Priimta samata siekia 1978 m. 65,750 DM. ir 1979 m. 108,500 DM. Kontrolės komisijos pirmininko kun. F. Skėro perskaitytą protokolą apie valdybos finansinę atsakomybę ir sumintąs pastabas taryba apsvaustė, priėmė dėsines ir pavėdė valdybai ateityje vadovautis.

Paskutiniame savo darbo sesijos posėdyje taryba išrinko naujus LB organus. Į VLB valdybą buvo pasiūlyta aštuoni kandidatai. Slapto balsavimu į valdybą išrinkti: V. Svilas, R. Tenzegolskis, A. Lipšys, J. Sabas ir dr. A. Veigel-Plechavičiūtė. Į kontrolės komisiją: A. Mostvilas, kun. F. Skėrys ir kun. J. Dėdinas. VL Bendruomenės garbės teismo pirmininku išrinktas prel. J. Aviza, o jo pavaduotoju teisininkas J. Lukošius. Garbės teismo narių iš-

rinkta mok. M. Dambriūnaitė. Pasaulio Lietuvių bendruomenės seime atstovauti VL bendruomenę pakviesti: dr. A. Veigel-Plechavičiūtė, J. Lukošius, kun. V. Sarka ir V. Svilas.

Užbaigiant savo sesijos darbą posėdžiui, taryba, vadovaujant kun. V. Sarkai, sugiedojo Lietuvy tautos himną.

Zemaitis

PELNINGI METAI

General motor Co. JAV ir visame pasaulyje skaitoma viena iš didžiausių ir turtingiausių bendrovių. Pagrindinis jos darbas - gamyba, tai automobilių ir sunkvežimių, bet ji dar gamina motorus garvežiams ir kt.

Vadovybė paskelbė, kad praeiti metai buvę labai geri ir geresni nei 1976 m. Praeitais metais ji turėjo gryno pelno 3,3 bil. dol., kaip 1976 m. 2,9 bilijonus.

Bendrovė dirbančių vyrų ir moterų 1977 m. turėjusi vidutiniškai apie 797,000 ir jiems išmokėjusi 15,3 bil. dol., o 1976 m. dirbančiųjų buvę apie 748,000 ir jiems išmokėta 12,9 bil. dol.

1977 m. General Motor Co. pardavė vien tik automobilių ir sunkvežimių 9,068,000.

Turėtas grynas pelnas pasidalintas sėtininkų: 1977 m. kiekvienas šėras uždirbo po 11,62 dol., o 1976 - 10,08 dol.

Andrius Laukaitis

PARDAVIMUI

Turime 4 motorus, labai gerame stovyje, kurios galite įsigyti labai pigiai. Firmų vardai ir specifikacijos yra sekančios:

1. Westinghouse motor, 3 phase, 1.5 H.P., 60 cycle, 220-240 V.
2. Kimble Motor, 1 phase, 1/2 H.P., 60 cycles, 220 V.
3. Kimble Motor, 3 phase, 1 H.P., 60 cycles, 220 V.
4. Louis Allis Induction Motor, 3 phase, 5 H.P., 60 cycle, 220-240 V.

Telefonuokite -

LU 5-9500

VIZITINŲ KORTELIŲ REIKALŲ

Vizitinių kortelių naudojimas yra gražus paprotys. Biznieriui jas plačiai naudoti. Bet tinka ir visų luomų atstovams turėti gražias vizitines kortelas.

Kreipkitės į "Drango" administraciją visais panašiais reikalais. Būsite patenkinti mūsų patarnavimu.

Paskutiniame savo darbo sesijos posėdyje taryba išrinko naujus LB organus. Į VLB valdybą buvo pasiūlyta aštuoni kandidatai. Slapto balsavimu į valdybą išrinkti: V. Svilas, R. Tenzegolskis, A. Lipšys, J. Sabas ir dr. A. Veigel-Plechavičiūtė. Į kontrolės komisiją: A. Mostvilas, kun. F. Skėrys ir kun. J. Dėdinas. VL Bendruomenės garbės teismo pirmininku išrinktas prel. J. Aviza, o jo pavaduotoju teisininkas J. Lukošius. Garbės teismo narių iš-

rinkta mok. M. Dambriūnaitė. Pasaulio Lietuvių bendruomenės seime atstovauti VL bendruomenę pakviesti: dr. A. Veigel-Plechavičiūtė, J. Lukošius, kun. V. Sarka ir V. Svilas.

Užbaigiant savo sesijos darbą posėdžiui, taryba, vadovaujant kun. V. Sarkai, sugiedojo Lietuvy tautos himną.

Zemaitis

Apsimoka skelbtis dien. DRAUGE, nes jis plačiausiai skaitomas lietuvių dienraštis, gl skelbimų kainos yra visoms prielamos.

Brangiam ir Didžiajam Gerbiamam Profesorui

A. + A. DR. JONUI PUZINUI

taip netikėtai išėjus amžinybėn, toje skaudžioje valandoje reikiame gilia užuojauta našlei KONSTANCIJAI, dukrom ALDONAI, ŽIVILEI ir sūnui ALGIMANTUI su šeimomis, gimimais ir visai Lietuvy tautai.

Lūdinys: Ona Jurakienė, Sniegolė Jurakytė, Liutavara Jurakė ir Juozas Jurakis

CLASSIFIED GUIDE

IANUOMOJAMA - FOR RENT

ISNUOM. 4 kamb. (2 mieg.) apšildomas butas. Elektra, gasas. Pageidaujama vidutinio amž. dirbančių pora, be vaikų. Jokių gyvulių. 66-ta ir Sacramento apyl. Telef. - 476-6642

ISNUOM. 4 kamb. (2 mieg.) apšild. butas. Elektra, gasas. Pageidaujama vidutinio amž. pora, be vaikų. Jokių gyvulių. 66 ir Sacramento apyl. Telef. 476-6642.

ISNUOM. 4 kamb. butas beismen-te. Marquette Pke. Skambint po 5 v. v. tel. RE 7-8007

ISNUOM. apšild. naujai dekoruotas butas - 2 miegami, virtuvė, salionas. 2-me aukšte. \$180.00 mėn. Tarp California ir Western. Galima užimti geg. 1 d. Skambint 476-3128; vakarais 925-9116.

MISCELLANEOUS

PLUMBING

Vonių, virtuvės sinkų ir vandens šildytuvų specialistai. Virtuvės ir vonios kabinetai. Keramikos ir kt. plytelės. Glass blocks. Sinkos vamzdžiai išvalomi elektra. Galite kreiptis nuo 7 iki 8 val. ryto arba po 5 val. vakaro. SERAPINAS - 636-2960

VALOME KILIMUS IR BALDUS

Plaukams ir vaškui. Visų rūšių grūdai. J. BUBNYS - Tel. RE 7-5168

MOVING

SERENAS perkrausto baldus ir kitus daiktus. Ir iš toli miesto leidimai ir pilna aprauda. TEL. - WA 5-8063

SIUNTINIAI I LIETUVĄ ir kitus kraštus

NEDZINSKAS, 4065 Archer Ave Chicago, IL 60632, telef. 927-5980

M. A. SINKUS

NOTARY PUBLIC INCOME TAX SERVICE 4259 So. Maplewood, tel. 254-7450

Taip pat daromi VERTIMAI GIMINIŲ IŠKVIETIMAI, GIDOMI FILIETIES PRAŠYMAI ir kitos bankai.

FRANK ZAPOLIS

3208 1/2 West 95th Street Chicago, Illinois Telef. GA 4-8654

PACKAGE EXPRESS AGENCY

MARIJA NOREIKIENE SIUNTINIAI I LIETUVĄ

Labai pigiai siunčiame gerus rūšis prekes. Mūsų siuntiniai Europos šalyse. 2608 W. 69th St., Chicago, IL 60629. TEL. - WA 5-2787

A. VILIMAS

MOVING

Apdraustas perkraustymas įvairių atstumų

Tel. 376-1882 arba 376-5996

TELEVIZIJOS

Spalvotos ir Paprastos. Radijai, Stereo ir Oro Vėdinimai. Pardavimas ir Taisyimas MIGLINAS TV 2346 W. 60th St., tel. 776-1486

Įvairių prekių pasirinkimas nebrangiai iš mūsų sandėlio.

COSMOS PARCELS EXPRESS

SIUNTINIAI I LIETUVĄ

3333 S. Halsted St., Chicago, IL 60608 2501 W. 69th St., Chicago, IL 60629 Telef.: 925-2737 - 254-3320 Vytautas Valantinas

Remkite tuos būtiniausius, kurie skelbia dien. "Drango".

REAL ESTATE

8 kamb. mūr. 3 miegami. 65 ir Talman. \$27,500.

Gražus būgaltov - 6 kamb. 2 židiniai. 83 ir Kedzie. \$64,200.

15 metų senumo, 5 1/2 kamb., 3 miegami. Daug rūbinių. 2 1/2 maš. garazas. 63 ir Narragansett. \$54,000.

2-jų aukštų - po 6 kamb. mūr. 65 ir Talman. \$32,500.

50 akrų žemės Lemonte. \$10,000 už akrą.

SIMAITIS REALTY

Insurance - Income Tax 2951 W. 63rd St., 436-7878

Rimtas Namų Pardavimas

Modernus 15 metų mūro namas. 2 butai ir profesionali liuksus ofisui patalpa. Daug priedų. Vieta Marquette Pke. Aukšta kokybė. Zema kaina.

5 kamb. naujo tipo mūr. namas ir garazas. Centr. oro šildymas ir vėsinimas. Galima tuoj pažūrėti ir nupirkti už \$28,500. Marquette Pk.

4 vienietų mūras ir garazas. Marquette Parke. Naujas gazu šildymas. Našle atiduoda už \$38,800.

5 kamb. labai modernus mūro namas ant plataus sklypo, tinkamas šeimai žavingai gyventi. Arti 73 ir Kedzie. \$39,800.

Gražus platus sklypas ir garazas Marquette Parke. Vertingas pirkėjui.

Tvirtas 2-jų aukštų mūras. 2 butai ir maloni biznio patalpa. 2 auto garazas. Savininkas nusileido \$38,500. Marquette Parke.

Valdis Real Estate

2625 West 71st Street Tel. 737-7200 ar 737-8534

MARQUETTE PARK

2-jų butų po 3 kamb. mūrinis. 11 metų senumo. Atskiros šildymo sistemos. Garazas, Arti 73 ir Rockwell. \$58,500.

BUTŲ NUOMAVIMAS

Namų pirkimas - Pardavimas Valdymas

Draudimai - Income Tax Notariatas - Vertimai

BELL REALTY

J. BACEVICIUS 6455 So. Kedzie Ave. - 778-2233

Budraitis Realty Co.

Mes su 50 kitom namų pardavimo įstaigom aptarnaujame pietvakarių Chicago - tas daug pagreitina pardavimą ir pirkimą.

NORINTIEJI

PARDUOTI AR PIRKTI arba išnuomoti butą

be jokio įsipareigojimo skambinkit mums.

Taip pat, abejojant dėl turimo DRAUDIMO, ar norint apdrausti NAMĄ, AUTOMOBILĮ, GYVYBĘ ir SVEIKATĄ maloniai jums patarnaus

BALYS BUDRAITIS

4243 W. 63rd St., Chicago, IL 767-0800 arba 778-9371

PROGOS - OPPORTUNITIES

PROVINCIJOJE PARDUODAMA TAVERNA

2-jų miegamų namas. 2 maš. garazas. Naujas tvartas. 1 akras žemės. Vienas savininkas per 28 metus. 24 mylios į pietus nuo Joliet. Jemmy's Tap, Route 1 - Box 201, Braceville, IL 60407. Tel. 845 - 237-5339.

Remkite tuos būtiniausius, kurie skelbia dien. "Drango".

HELP WANTED - FEMALE

HOUSEKEEPERS

TWO FULL TIME POSITIONS AVAILABLE OPENINGS ON 7 A. M. - 3:30 P. M. SHIFT

Our starting rates are flexible, depending upon your experience, and we offer excellent fringe benefits and working conditions. For more information Please apply in person or Contact Mr. Bob Baker 323-4400.

MANOR CARE OF HINSDALE, INC.

512 E. Ogden Ave., Westmont, Ill.

An Equal Opportunity Employer M/F

HELP WANTED VYRAI

STEEL SLITTER OPER.

FOR 2nd SHIFT

For steel processor and warehouse.

Call WALTER MULDROW after 3:30 p.m. at 594-9200

MACHINE OPERATOR

Mills & lathes experience required. Excellent fringes. Apply 8 A.M. to 4 P.M.

OGDEN MFG. & SALES INC.

507 W. Algonquin Road Arlington Heights, Ill. 593-8050

BANDSAW CUTTERS

CHICAGO SIGN CO.

Involved in Manufacturing WOODEN SIGNS and LETTERS is in Need of Experienced Bandsaw Cutters for Wooden Signs, Letters and Graphics.

IMMEDIATE OPENING

Call 421-0006

Typewriter Serviceman

Experienced on IBM SELECTRIC

Will consider trainee.

LOOP AREA

SALARY OPEN

Tel. - 346-1595

WOODWORKING MILL MEN

CHICAGO SIGN CO.

Involved in Manufacturing Need of Experienced WOOD- Wooden Signs and Letters is in WORKING MILL MEN for CUTTING PLAQUES and also Rough Mill Work.

IMMEDIATE OPENINGS

Call 421-0006

HELP WANTED - MOTERYS

GENERAL OFFICE/TELLER

Growing Savings Association wants a person with some bookkeeping and typing for general office-teller work. Party will grow with Association. Full time. See Mr. Gembara for appointment.

WASHINGTON SAVINGS & LOAN ASSN. 2560 Archer Avenue. Tel. 254-9422

COOKS - WAITRESSES

All hours available. Salary open. Call Ed or Marie.

MAROON RACON

Rosemont, Ill. 696-4077

LAUNDRESS

Full Time Positions

Our Starting Rates are flexible, depending upon your experience, and we offer excellent fringe benefits and working conditions. For more information please apply in person or contact Mr. Bob Baker

MANOR CARE OF HINSDALE

A MANOR CARE HOME

512 E. Ogden Ave.

Westmont, Ill. 60559

312-323-4400

Equal Opportunity Employer M/F.

VYRAI IR MOTERYS

WANTED:

Wire Drawbender Oper

For progressive manufacturer. Has to know micrometer and be able to set small dies. Steady work; no lay-off. For appoint. call 376-7875 - Ask for MR. THUNA An Equal opportunity employer

A. a. Marytė Balkauskaitė (kairėje) su draugėmis

MARYTĖS ATMINIMUI

Stebėdama pražilusias pušis saulės laidos ruožų kalnų toliuose, kai balta žemė aplinkui kvėpuoja šerkšna per balzganą miglą, prisimenu Marytę.

"Nuvažiavus į Škotiją būtinai turi sutikti Balkauskų Marytę", man bruko į rankas punda laiškų. Taip mudvi susitikome Glasgove per Velykas 1940 m. Marytė, vyriausia sesuo šeimoje, kurios motina mirus anksti. Tėvas, seserys Matilda, Lina, Elzė, Adelė, broliai — Juozas, Pijūšelis. Adelė išteikėjusi, Elzė susižiedavusi su

SVENTASIS JURGIS...

gaus. Ieškant užtarėjo pas Dievą, lietuviai savas šventasis bus visada arčiau širdies. Nuo vaiko dienų visą amžių kentėjęs pats nuo nepagydomos kaulų ligos arkiv. Matulaitis bus jautrus užtarėjams, kuriems ir moderniškiausia medicina neįstengia padėti. Reikia tikėtis, kad Jurgio Matulaičio beatifikacija jau ne už kalnų. Miręs tik prieš 50 metų, altoriaus garbėje jis sugrįš atgal į žemę gyventi su mumis. Lengva jam bus suprasti mūsų reikalus ir rūpesčius, nes savo esmėje mūsų dabarties laikai ir rūpesčiai yra tie patys, kaip ir jo laikais.

Amerikoje jis lankėsi du kartus. Po pirmojo vizito jis rašė: "Žiūrint į Amerikos lietuvius, nejuokiomis apima rūpestis: kas bus su jaunosiomis kartomis, ar jos nepaspek amerikiečių — anglų jūrose? ar neištautės?" (Jurgis Matulaitis psl. 75). Ar ne tokiais rūpesčiais lietuviškoji išeivija gyvena šiandien? Nesutarimai mūsų partijose, organizacijose, veiksmuose, kolonijose, politinėje ir kultūrinėje veikloje bei spaudoje nebūtų jam jokia naujiena. "Gaila Lietuvos... tos partijų rietenos gali sunaikinti Lietuvą", apgailestavo Matulaitis Kaune tik keliolika dienų prieš savo mirtį.

O komunistinio dviveidiskumą niekas negalėtų geriau nusakyti, kaip Matulaitis: "Tiek mūsų Bažnyčia kentėjo prie caro, dabar ir vėl naujos kancijos, ir taj vardan sąžinės laisvės. Dieve, koks keistas šis pasaulis!... Tie patys žmonės, kurie neseniai kovojo prieš cenzūrą, prieš spaudos laisvės varžymą, dabar neleidžia kitokių pažiūrų laikraščiams... Tie žmonės, kurie taip karštai reikalavo susirinkimų ir susibūrimų laisvės ir žodžio laisvės, dabar kitokių nuomonių žmogui neduoda nė lūpų praverti... Jie seniai reikalavo visiem lygių teisių, o dabar jas pripažįsta tik savo šalininkams... Kaip gi dažnai čia tautos laukinio nedorėlio doros dėsniš" (J. M. psl. 129).

Ar ne lygiai taip pat komunistai elgiasi šiandien visuose pasaulio kraštuose, kur tik jie laimi pergalę?

Atrodo, kad savasis šv. Jurgis gali pasidaryti ne mažiau populiarius Lietuvoje, kaip buvo jo bendravardis. Jurgis Matulaitis bus paguoda ir užtarėjas kenčiančiai tautai kovoje su raudonuoju slibinu. "Vis ta Maskva, kuri tiek laiko buvo pavergusi, prievartavusi, žalojusi mūsų tautos dvasią. Dieve, kada gi tai baigsis!", tokiais žodžiais pats dejavęs, arkiv. Matulaitis išgirs savos tautos raudą ir nunės ją prie Galybių Viešpaties sosto.

BURIAVIMO VARŽYBOS APLINK PASAULĮ

Praeitais metais, rugpiūčio 27 d., iš Portsmoutho uosto, Anglijoje, išplaukė 15 burlaivių varžytis, kuris jų greičiau aplauks aplink pasaulį. Kelionė užtruko 7 mėnesius ir buvo nuplaukta 30.000 km. Lenktynės laimėjo "skrajojantis olandas" Cor van Rietschoten iš Rotterdamo, su savo burlaiviu "Flyer", kuris padarytas iš aliuminio, buvo 19,5 m ilgio, svėrė 25 tonas ir turėjo 600 kv. metrų bures. Burlaivio ekipą sudarė 11 žmonių. Visi jie buvo prityrę burlaivių jūrininkai. Tarp jų ir medicinos daktaras. Kad neapsunkintų laivo krovinių, net maistas igulai buvo parinktas iš sausai užšaldytų produktų. Dieną ir naktį buvo buriuota didžiausiu greičiu, kad tik laimėtų varžybas. Tad "Flyer" sugrįžo į Portsmouthą pirmas, dvi ir pusę dienos greičiau už kitą burlaivį.

Pirmą etapą iš Portsmoutho iki Kapštato "Flyer" nuplaukė per 38 dienas ir 21 valandą. 31 dieną burlaivio ekipa pastebėjo savo konkurentą burlaivį Kings Legend. Tai buvo praplaukus 20.000 km! Dieną ir naktį tas konkurentas nebuvo išleidžiamas iš akių ir pirmąją distanciją 26.000 km Flyer nuplaukė per 933 valandas, laimėjęs dvi valandas pirmavimo.

Per antrąjį etapą plaukiant Indijos vandenynui iki Aucklando, Naujojoje Zelandijoje, Flyer pirmavimas sumažėjo iki 45 minučių. Tačiau perplaukus Didįjį Vandenyną bei Pietų Atlantą ir pasiekus Rio de Janeiro, Flyer jau pirmavo 59 valandomis.

Kelyje iš Rio de Janeiro į Portsmouthą konkurentas Kings Legend sumažino savo atsilikimą, bet nebegalėjo sumušti rekordą.

Tenka pripažinti, kad pirmenybę laimėjo pinigas. Olandas Cor po kiekvieno etapo vis pakelsdavo senas bures naujomis, sumokėdamas už tai po pusę milijono frankų. Tokios prabangos negalėjo sau leisti Kings Legend savininkas, plaukęs su senomis burėmis.

Trečioji vieta teko Belgijos burlaiviu "Traite de Rome". Išplaukiant iš Rio de Janeiro šis burlaivis buvo atsilikęs 88 val. nuo Flyer ir 28,5 val. nuo Kings

Legend. Tad sugrįžus į Portsmouthą jam teko trečia vieta.

Al. T.

— Čilėje už 4 dol. veža 50 mylių autobusu ekskursijoje iš Santiago į Andų kalnus.

Penkerių Metų Mirties Sukaktis

Faustas Stundžia

Jau suėjo penkeri metai, kai negalėtinga mirtis atskyrė iš mūsų tarpo mylimą vyrą ir tėvą, kurio netekome 1973 m. bal. 16 dieną.

Nors laikas tesiasi, bet mes jo negalėsime užmiršti. Lai galėtingas Dievas suteikia jam amžiną ramybę.

Už jo sielą šv. Mišios bus atšaujamamos balandžio 23 d. T. Jėzuitų koplyčioje.

Maloniai kviečiame visus — gimines, draugus ir pažįstamus dalyvauti šiose pamaldose ir kartu su mumis pasimelsti už a. a. Fausto Stundžios sielą.

Nuliūdę: žmona Bronė, sūnūs Viktoras ir Kazimieras, duktė Kristina

ANNA NORUSEVIČIUS

MOCKUTE

Gyveno Chicago, Illinois, Brighton Parko apyl.

Mirė bal. 16 d., 1978, 11:30 val. vak., sulaukęs senatvės.

Gimė Lietuvoje, Tauragės apskrityje. Amerikoje išgyveno 54 m. Pasiliko dideliame nuliūdime 2 sūnūs Algirdas Norris, marti

Nina ir Danny Norris, 3 anūkai, sesuo Josephine Lukošius su šeima, brolis Stasys Mockus, brolė Pranė, sūnėnai ir dukterėčios, bei kiti gimines, draugai ir pažįstami.

Velionė buvo našlė a. a. Anuro ir sesuo a. a. Stella Belunski, kuri mirė šį mėnesį, bal. 11 dieną.

Kūnas bus pašarvotas antrą, 6 val. vak. Eudeikis-Daimid-Gaidas koplyčioje, 4330 S. California Ave.

Laidotuvės įvyks ketv., bal. 20 d. iš koplyčios 9 val. ryto bus atlydėta ir šv. M. Marijos Nekalto Prasidėjimo parapijos bažnyčia, kurioje įvyks gedulingos pamaldos už velionės sielą. Po pamaldų bus nulydėta ir šv. Kazimiero lietuvių kapinės.

Nuoširdžiai kviečiame visus: gimines, draugus ir pažįstamus dalyvauti šiose laidotuvėse.

Nuliūdę: Sūnūs, marti ir anūkai.

Laid. direkt. G. Daimid ir D. Gaidas, Tel. 523-0440.

Brangiam

A. + A. PROF. JONUI PUZINUI

taip netikėtai mirus, jo ŽMONAI, sūnui ALGIMANTUI, dukroms ALDONAI CEPENIENEI ir ŽIVILEI TAMOŠIŲNIENEI ir jų šeimoms reiškiamo giliausią užuojautą ir kartu liūdime.

Juozas ir Ada Matekūnai
Andrius ir Alė Butkūnai

A. + A. ANNA LABUTIS

Gyveno Burkank, California. Anksčiau gyv. Cicero, Illinois. Po ilgos ligos mirė bal. 15 d., 1978, 4:15 val. popiet, sulaukus 89 m. amžiaus.

Gimė Lietuvoje, Kaune. Amerikoje išgyveno 70 m.

Pasiliko dideliame nuliūdime 3 sūnūs: Bernard Kukta, Frank Kukta, Richard Kukta, marti Lori, anūkas Greg Kukta, 2 seserys: Pat Bernotas su vyru Joseph ir šeima ir Stella Shimkunas su šeima, brolis Stanley Andrutis ir kiti gimines, draugai ir pažįstami.

Kūnas pašarvotas Hollywood Hills, Forest Lawn koplyčioje.

Laidotuvės įvyks antrą, bal. 18 d. iš koplyčios bus atlydėta ir šv. Kazimiero parapijos bažnyčia, Los Angeles, kurioje 9:30 v. r. įvyks gedulingos pamaldos už velionės sielą. Po pamaldų bus nulydėta ir Hollywood Hills, Forest Lawn kapinės, Los Angeles.

Nuoširdžiai kviečiame visus: gimines, draugus ir pažįstamus dalyvauti šiose laidotuvėse.

Nuliūdę: Sūnūs, marti ir anūkas.

A. + A. MARTYNUI STONIUI mirus, žmoną ANTANINĄ, sūnų LINĄ su žmona DALIA, dukrą RAMUNĘ su vyru bei anūkus nuoširdžiai užjaučiame ir kartu liūdime.

Marija, Leonas ir Daiva Bajorunai
Giedrė ir Alfredas Šauliai

DRAUGAS, antradienis, 1978 m. balandžio mėn. 18 d.

5

1978 metų balandžio 14 d. Čikagoje mirė profesorius daktaras

A. + A.

JONAS PUZINAS,

Lituanistikos instituto narys, vienas steigėjų, ilgametis Istorijos skyriaus vedėjas, LI rengiamos "Lietuvos istorijos" Redakcinės komisijos pirmininkas, buv. Vytauto Didžiojo ir Vilniaus universitetų profesorius, dekanas, ejęs rektorius pareigas, Pabaltijo u-to profesorius ir rektorius, daugelio mokslo darbų autorius, archeologas.

Reiškiamo užuojautą našlei KONSTANCIJAI, SŪNUI, DUKTERIMS, artimiesiems ir visai lituanistų kolegijai.

Lituanistikos Instituto Prezidiumas,
Taryba ir Istorijos sekcija

EUDEIKIS

Laidotuvių Direktorai

DOVYDAS P. GAIDAS ir GERALDAS F. DAIMID

TRYTS MODERNISKOS KOPLYČIOS

4330-34 So. California Avenue

Telefonai LA 3-0440 ir LA 3-9852

4605-07 South Hermitage Avenue

Telefonas — Yards 7-1741-2

Mažeika & Evans

Laidotuvių Direktorai

6845 SOUTH WESTERN AVE.

Trys Moderniškos Koplyčios

Mašinoms Vieta

Tel. 737-8600

Tel. 737-8601

PETKUS

TEVAS IR SŪNUS

MARQUETTE FUNERAL HOME

TRYTS MODERNIAKOS KOPLYČIOS

2533 West 71 St. Tel. GROvenhill 6-2345-6

1410 So. 50th Ave., Cicero TOWNhall 3-2108-9

AIKSTO AUTOMOBILIAMS STATYTI

Laidotuvių Direktorai
Lietuvių Laidotuvių Direktojų Asociacijos Nariai

ANTANAS M. PHILLIPS

TOMAS ir LAURYNAS LABANAUSKAS

3307 SO. LITUANICA AVE. Tel. YARDS 7-3401

STEPONAS C. LACK (LACKAWICZ) ir SŪNUS

2314 W. 23rd PLACE Virginia 7-6672

2424 W. 69th STREET Tel. REpublic 7-1213

11028 Southwest Highway, Palos Hills, ILL. Tel. 974-4410

PETRAS BIELIONAS

4348 SO. CALIFORNIA AVE. Tel. Lafayette 3-3572

JURGIS F. RUDMIN

3319 SO. LITUANICA AVE. Tel. YARDS 7-1138-39

POVILAS J. RIDIKAS

3334 SO. HALSTED STREET Tel. YARDS 7-1911

VASAITIS - BUTKUS

1446 SO. 50th AVE., CICERO, ILL. Tel. OLYmpic 2-1003

A. + A. Kpt. LIUDAS ŽUKAUSKAS

(LIUDAS SAKALINIS)

Savanoris-kurėjas, Lietuvos laisvės kovų invalidas, Vyties kryžiaus kavalerius, Sibiro tremties kankinys, gimęs 1894 m. rugp. m. 25 d. Rudaminos par., Lazdijų aps., mirė 1978 m. bal. m. 14 d. Lietuvoje.

Liūdėdami liko žmona Juzė, trys sūnūs su šeimomis, brolis Bernardas, jo vaikai su šeimomis, gausūs giminės Lietuvoje ir Amerikoje.

Pamaldos už jo vėlę bus baland. m. 22 d. 10 val. Tėvų Jėzuitų koplyčioje.

Liūdintis brolis BERNARDAS ŽUKAUSKAS

A. + A. SERGIEJUS RADZVICKAS

Gyveno Chicago, Illinois, Bridgeporto apyl.

Mirė bal. 15 d., 1978, 7:04 val. vak., sulaukęs 75 m. amž.

Gimė Lietuvoje, Amerikoje išgyveno 29 m.

Pasiliko dideliame nuliūdime sūnus Audronis, marti Marilyn, anūkė Adrienne, ir kiti giminės, draugai ir pažįstami.

Priklausė Vytauto D. Šaulių Rinkinei.

Kūnas pašarvotas P. J. Ridiko koplyčioje, 3354 S. Halsted Street.

Laidotuvės įvyks treč., bal. 19 d. iš koplyčios 9 val. ryto bus atlydėtas ir šv. Jurgio parapijos bažnyčia, kurioje įvyks gedulingos pamaldos už velionės sielą. Po pamaldų bus nulydėtas ir Lietuvių Tautinės kapinės.

Nuoširdžiai kviečiame visus: gimines, draugus ir pažįstamus dalyvauti šiose laidotuvėse.

Nuliūdę: Sūnūs, marti ir anūkė.

Laid. direkt. P. J. Ridikas, tel. 927-1911

APLINK MUS

× St. Xavier kolegijoje balandžio 6 d. įvyko tarptautinė diena, kurioje dalyvavo ir lietuviai. Buvo parengta maža parodėlė su lietuviškais audiniais, lėlėmis ir gintaro papuošalais. Buvo taip pat ir lietuviškų pyragėlių. Gražiausias momentas buvo Alvydas Vasaitis, kuris pasirodymas su kanklėmis. Nors mūsų pasirodymas, kaip sako G. Reinytė, buvo gana kuklus, palyginus su kitom dalyvavusiom tautinėm grupėm, bet vistic įrodė, kad mūsų kultūra gyva ir kad jaunimas palaiko tautines tradicijas.

× Dailiojo žodžio koncertas ir premijos rašyt. Anatolijui Kairiui įteikimas bus atneamtis sekmadienį, balandžio 23 d., 3 val. p. p. Jaunimo centro salėje. Sol. Dana Stankaitė atliks koncertinę programą, akompanuos muz. Alvydas Vasaitis. Romanas "Po Damoklo kardū" jau sulaukėtytas ir yra knygų raiškyje. Sekmadienį ji bus galima įsigyti.

× Bronė ir Alfonsas Nakai iš Detroito buvo atvykę į savo sūnau Viktoro Nako premijos gavimo iškilmes, kuriose sekmadienį buvo įteikta Kriaudėlių šeimos įsteigta a. a. Eugenijaus Kriaudėlių vardo Jaunimo premija. Pirmadienį A. Nakas, nuolatini mūsų bendradarbis, applanė redakciją ir pasitarė įvairiais spauda liečiančiais klausimais.

× Už a. a. Leonardo Šimūčio, mirusio prieš trejus metus, sielą šv. Mišias Marijonų koplyčioje atlikė "Draugo" administratorius kun. P. Činikas, MIC, dalyvaujant velionio šeimos nariams ir lietuviškų organizacijų atstovams.

× Operos choro Dainų šventės repertuaro repetitijos vyksla kiekvieną penktadienį 8 val. vakaro Jaunimo centre. Norintieji dalyvauti Toronte Dainų šventėje kviečiami atvykti į šias repetitijas ir išmokyti visas reikalingas dainas. Ypač kviečiami visi, kurie anksčiau yra dainavę Operos choro. Penktos Dainų šventės įvyksta Kanadoje liepos 2 d. Atvykę į šias repetitijas, sužinos ir visas šią šventę liečiančias informacijas. Prašomi dalyvauti.

× Žurn. Algis Rukšėnas, knygos "Day of Shame" autorius ir dr. Viktoras Stankus praėjusį šeštadienį iš Clevelando lankėsi Chicagoje, ta proga "Drauge" įsigijo knygų, o vakare stebėjo Antro kaimo spektaklį.

× Antanas ir Marcelė Pakelčiai, nuširdūs čikagiečiai, maloniai pasveikino "Draugą" ir įteikė 10 dolerių auką. Dėkojame.

× Liet. Bendruomenės Waukegano apylinkės valdyba, suprasmdama sunkių lietuvių spaudos darbą ir įvertindama jos gerą informaciją, paskyrė ir per Vladą Petrauską atsiuntė 20 dolerių auką. Labai ačiū.

× Maloniai kviečiame dalyvauti A. L. Tautinės Sąjungos, Chicagos skyriaus Pavasario baluje, balandžio 22 d., šeštadienį, Lietuvių Tautiniuose namuose, 6422 S. Kedzie Ave. Programoje operos sol. Roma Mastienė, akompanuos prof. Aloyzas Jurgutis. Programą praves Vladas Vijeikis. Turtinga loterija. Karšta vakarienė. Šokiama gros Ažuolo Stelmoko orkestras. Pradžią 7:30 val. vak. Auka 10 dol. asmeniui. Stalus rezervuoti pas Gaižūčius, 778-7306, O. Daškevičienę, 778-7864, A. Švažus, 964-1061. (pr.).

× Reikalinga raštininkė — Mutual Federal Savings and Loan Association of Chicago. Skambinti 847-7747. (sk.).

× Kun. Juozas Prunskis, Amerikos Lietuvių Tarybos centrinės būstinės informacijos vedėjas, išvyko kuriam laikui poilsio. Grįš balandžio pabaigoje.

× Cicero Lietuvių namų savininkų susirinkimas įvyko balandžio 11 d. parapijos salėje. Pirmininkavo Lescinskas, sekretoriavo Paulėnas, K. Razma davė pranešimą apie išdą. Dalyvavo Marquette Parko liet. namų savininkų atstovai J. Skeivys, J. Janušaitis ir S. Patlaba. J. Janušaitis skaitė pasakaitą apie prekybos galimumus. Susirinkime buvo svarstomi namų savininkus liečią reikalai.

× Marquette Parko lietuvių namų savininkų draugijos susirinkimas bus balandžio 21 d., penktadienį, 7 val. vak. Šv. M. Marijos Gimimo par. salėje. Yra svarbių reikalų aptarti ir proga išlaikyti paskaitą, kurią skaitys Census Area Stabilization Alliance pirm. John S. Ignaszak. Kviečiami visi nariai dalyvauti.

× Septintosios metinės Lietuvių Foto parodos rengimo komitetas primena, kad lietuviai fotografai ruošėsi savo darbų parodai, įvykstančiai lapkričio 2—12 d. Čiurlionio galerijoje. Ši paroda yra visų lietuvių fotografų išėjimoje darbų paroda. Rengimo komitetas kviečia parodoje dalyvauti ne tik JAV, bet ir fotografus iš Australijos, Europos, Kanados, Pietų Amerikos ir kitur. Parodą liečiančiais reikalais kreiptis į Romą Barušką, Lietuvių Foto Archyvą, 2345 W. 56 St., Chicago, Ill. 60636.

× Didesnį kiekį liet. knygų, "Draugo" paskelbtu išpardavimu bei atpiginimu pasinaudodami, užsisakė: A. Alčiauskas iš Tamos, Schwartzas iš Orwings Mills, K. Baly (Dearborn Hts.), Lena Masonis (Plains), Gustavas Lekšas (Ft. Lauderdale), C. Choromanskis (Hamilton), A. Poderienė (Baltimore), Augustė Milkovaitienė, Br. Palionis (ciceriškiai), K. Grinius (Chicago), Kurt Anden (Las Vegas), F. Mickūnas (Athol).

× Kun. Juozas V. Klunonis, Mackinaw City, Mich., siūsdamas prenumeratos mokestį, atsiuntė ir 25 dolerių auką, tuo būdu gražiai paremdamas savo dienrašį. Jis skelbiamas "Draugo" Garbės prenumeratorium. Maloniai dėkojame.

× Stasys Garliauskas, "Draugo" artimas bendradarbis Detroito, radęs pametus 10 dolerių ir nesuradęs jų pametėjo, atsiuntė juos lietuviškajai spaudai paremti. Labai ačiū.

× Juozas Saplys, Milford, Mich., didelis lietuviškos knygos mylėtojas, užsisakė "Drauge" papigintomis sąlygomis įvairių leidinių už apie 80 dolerių.

× "Grandies", tautinių šokių grupės, tradicinis vakaras buvo balandžio 15 d. Jaunimo centre. Puikiai programą atliko pati "Grandies", vadovaujama mokytojos Irenos Smieliauskienės, taip pat buvo puiki vakarienė. Ažuolo Stelmoko orkestrui grojant, pilna salė svečių galėjo dar pasišokti.

"Lietuvos Aidų" radio programos Chicago pobūvyje meninę programą dalį atlikę muz. M. Motekaitis ir sol. T. Rūta su radio programos vedėja K. Brazdžionyte. Nuotr. C. Genučio

Lietuviai respublikonai balandžio 5 d. Šv. Antano parapijos salėje gieda "Ilgiausių Metų" savo garbės pirmininkui Jonui Kimbarkui jo 81 gimtadienio proga. J. Kimbarkas yra Cicero, Ill., miesto sekretorius. Nuotr. V. Račkauskas

CHICAGOJE IR APYLINKĖSE

DOMĖKIMĖS MARQUETTE PARKU

Chicagoje lietuviškas centras vis dar yra Marquette Parko lietuvių kolonija. Čia susitelkusios lietuviškos prekybos, ligoninės, parapija, mokykla, Marijos aukšt. mokykla, vienuolynas. Jeigu kada Marquette Parko lietuviai išsisklaidytų, būtų nuostolis visam Chicago lietuvių gyvenimui.

Natūralu, kad Marquette Parko lietuvių kolonijos likimu reikia rūpintis jau dabar. Šia kolonija rūpinasi Marquette Parko lietuvių namų savininkų organizacija, kuri turi apie 800 narių. Bet pirmininko Juozo Skeivio teigimu nario mokestį užsimokėjusių yra tik apie 350 narių, ir susirinkimus tesilanko apie 80—100 narių. Tai rodo, kad namų savininkai nelabai rūpinasi šios apylinkės problemomis. O problemų yra. Vandalizmas, apgruvusios gatvės, artėją pavojai pakeisti kolonijos veidą, tai visų rūpestis.

Namų savininkų organizacijos valdybos budi, kad ši apylinkė išliktų nepakitusi, kad lietuvis jaustųsi šeiminingu. Valdyba lanko politikus, juos kviečia į savo renginius, pristato problemas, pateikia pageldivimus.

Balandžio 21 d. Marquette Parko lietuvių parapijos salėje šaukiamas Namų savininkų organizacijos įprastinis narių susirinkimas. Reikia atkreipti dėmesį. Kiekvienam nariui yra pareiga susirinkime dalyvauti ir jungtis į bendrus darbus. Reikia veiklai ir lėšų, reikia solidarumo narių tarpe. Valdyba balandžio mėn. 22 d., šeštadienį, Marquette Parko par. salėje ruošia specialų banketą. Į jį kviečiamas sen. Frank Savickas, ald. Jaksy, kongr. Beatty ir kit. Bus proga ir jiems pasakyti savo pageldivimus. Banketo metu programą atliks sol. Irena Petrauskienė, Alf. Šidagis, žemaičio su dūku dialogas, kurį atliks Vacys Petrauskas ir Ona Smith. Banketo ruošia rūpinasi pirm. Juozas Skeivys su tal. kininkais St. Patlaba, Alf. Gudausku, K. Repšiu, Cicėnienė. Programai vadovaus Vacys Petrauskas, laimės šuliniai — Stasys Patlaba.

Banketas turėtų sulaukti iš namų savininkų reikiamo dėmesio, solidarumo ir paramos. Tai ne tik gražus pažmonys, bet ir savo organizacijos stiprumo demonstravimas. J. Janušaitis

TOMO VENČLOVOS KNYGOS SUTIKTUVĖS CHICAGOJE

Pirmosios laisvajame pasaulyje poeto Tomo Venčlovos knygos "98 eilėraščiai" sutiktuvės Chicagoje buvo praėjusį sekmadienį 3 val. p. p. M. K. Čiurlionio galerijos patalpose, Jaunimo centre. Knyga, kaip žinome, praėjusių metų data buvo išleista Algimanto Mackaus Knygų leidimo fondo. Sutiktuvė po pietę surengė Santara - Šviesa. Jon atvyko ir pats autorius. Popietė atidarė ir jai vadovavo Liūtas Mockūnas.

Įdomiausi ir labiausiai intriguojantys buvo paties poeto Tomo Venčlovos pasipaskojimai iš jo sovietinės ir pastarosios vakarietiškos patirties, liečiant knygų leidybą, aplamai literatūrą ir pan. Užmegztą su pirmininkaujantiu dialogą poetas pratęsė ir gyvu pokalbiu su gausia popietės publika. Gale dar paskaitė kelis eilėraščius iš išleistos knygos ir mintinai padeklamavo iš pačios naujausios savo kūrybos, įkvėptos nesenu Australijos kelionės įspūdžių. Poezijos bičiuliai čia pat turėjo progos įsigyti naująją knygą su poeto autografu. Įdomios, kondensuotos popietės programa buvo tikrai pavyzdinga, užtrūkusi tik valandą su truputėliu.

ANTRO KAIMO PREMIJERA CHICAGOJE

Taip jau buvome įpratę, kad linksminis teatro vienetas Antro kaimas išskirtinai priklauso Chicago, čia daugiausia pasirodydavo, retkarčiais išvykdamas iš Chicago į kitas kolonijas, kur buvo įvairiai sutiktas. Pastaraisiais metais Antras Kaimas dažnai gastroliuodavo kituose miestuose ir net šimtinę, naujai paruoštą programą parodė pirma ne Chicagoje, bet New Yorko. Bet praėjusį šeštadienį Antras Kaimas davė spektaklį Playhouse salėje ir čikagiečiams.

Programa nauja. Tenka pasakyti, kad ir pats vienetas yra naujesnis ar gerokai pasikeitęs. Jame po penkiolikos metų nematome gana pajėgaus aktorius Romo Stakausko, kuris šį kartą žiūrovų eilėse. Naujoji programa buvo tam tikra prasme panaši į buvusią, tai trumpų skelių eilė su netikėtomis pabaigomis, bet šįmet buvo ir du ilgesni gabalai. Šiaip jau trumpi skelai su netikėta pabaiga labiau sužavi žiūrovus, negu ilgesni kūrinių. Gana linksmai pasityčiojama iš įvairių Amerikoje daromų apklausinėjimų, kai nežinoma esmės, o klausiam tik dėl klausimo. Paklaustas tautietis, ar jis vyktų į paežerę su negru ar kitos rasės asmeniu, pasisako nevyksias, ir tik gale paaiškėja, nevyksias todėl, kad jam jokio reikalo į ten vykti nėra. Moralas, kad rasinis klausimas yra daugiau komplikuoats, negu kad manoma. Daugelis kitų skelių yra sakyktume, su pamokomu pamušalu. Ir jei prie kitų skelių pažymėta, kad juose nereikia ieškoti moralės, taip pat prasikiša pamokomasis elementas,

kas, žinoma, laikytina teigiamu momentu. Šalia įvairių visuomeninių buitį ir kasdienybės ryškinančių skelių buvo ir su politiniu atspalviu, pvz., kad todėl rusai neprima lietuvių į astronautus, jog šie nori skristi su visa šeima. Jeigu skelai vieni buvo įdomesni, o kiti mažiau įdomūs, tai du ilgesni vaidinimai "Generalinis dvasios vadas" ir "Kiaušinienė" iš aktorų pareikalavo daugiau pastangų. Patys vaidinimai gana komplikuoti ir, išskyrus pirmąjį, kuris perptas sklandžiais humoristiniais eilėraščiais, nebelabai pagavo publiką. Kalbant apie publiką, šiuo atveju ji buvo gana senyvo amžiaus, todėl ją išjudinti nelabai lengva, bet iš kitos pusės nereikia norėti, kad kiekviena frazė išsautų juoką. Užtenka, kad malonu klausyti.

Linksmojo vieneto kolektyvą sudaro plakatų piešėjas ir garso efektų tvarkytojas Vincas Lukas, šviesų tvarkytojas Jonas Kaunas, vieneto vadovas ir pats vaidinas Alg. T. Antanaitis, Jūratė Jakštė, Vaigalė Kavaliūnaitė, Dana Nolte, Juozas Aleksūnas, Eugenijus Būtenas, Juozas Kapačinskis ir Jurgis Riškus.

Tekstų autoriai įvairūs, tai Antanaitis, Gustaitis, Dovydnas, Stakauskas, Aleksūnas ir daugelis kitų mažiau ar daugiau žinomų ar ir nežinomų asmenų.

Linksmajam vienetui, glosnantiems prieš plauką, linkėtina ir toliau neprarasti kūrybinio užsimojimo, nes humoras mums labai reikalingas. Kitas spektaklis įvyks ateinančią šeštadienį Playhouse ir dar kitą sekmadienį Jaunimo centre.

L. Gal.

IS BIRŽENŲ KLUBO VEIKLOS

Dėl narių sumažėjimo klubo veikla pastaruosius kelis metus buvo susilpnėjusi, bet praėjusio visuotinio narių susirinkimo, kuris buvo daug gyvesnis nei pastarųjų kelių metų, teikia vilčių, kad klubo veikla vėl pagyvės.

Išrinkta nauja valdyba, kurios pirm. yra Augustinas Galeckas, vicepirm. Halina Dilienė, sekr. Jonas Indriūnas, izd. dr. Juozas Briedis ir kasin. Romas Maldūnas.

Klubo valdyba pastarajam posėdy, apsvačiusi klubo finansinį stovį, nutarė paskirti 25 dol. Kristijono Donelaičio lituanistinėms mokykloms Chicagoje ir po 15 dol. Balfui ir Altai.

Be to, valdyba nutarė surengti rugpjūčio mėn. šeimynišką gegužinę - pikniką, kurios vieta ir data bus pranešta vėliau.

A. G.

SUDEGĖ BAŽNYCIA

Anksti sekmadienį Chicagoje sudegė baptistų Karaliaus Dovydo bažnyčia, buvusi 826 W. 19 gatvėje. Išliko tik sienos ir varpinė. Gesinti buvo suvažiuavę 135 ugniagesiai.

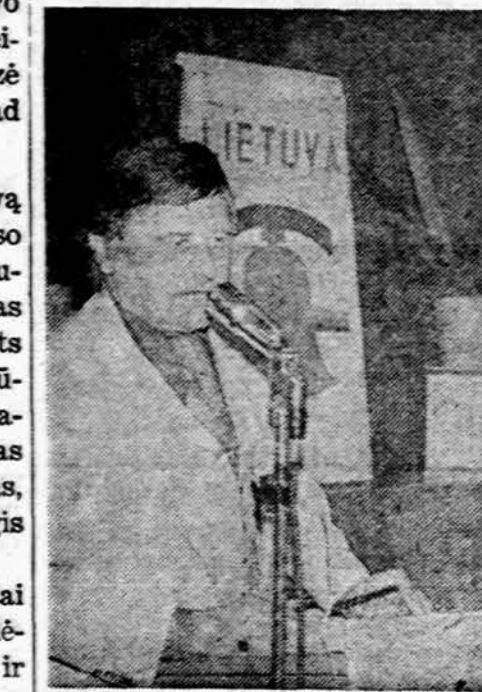
IŠ ARTI IR TOLI

J. A. VALSTYBĖSE

— "Saulėgrąžų sala" Los Angeles scenoje. Vyt. Alanto 3-jų veiksmų komedija balandžio 29 d. statoma Thomas King Starr mokyklos salėje, Los Angeles, Calif. Komediją režisuoja D. Mackialienė. Dekoracijos Povilo Jasukonio. Vaidina Barauskaitė, J. Janė, Zelenytė, Dovydnas, Matas, Stančikas, Prišmantas ir Žukas. Dovydnaitienė ir Tumienė — rež. padėjėjos.

— Hot Springs lietuviai Vasario 16-tosios minėjimo proga pasiuntė rezoluciją į Washington, D. C. Jie gavo po ilgą atsakymo laišką, pasirašytą Hodding Carter III, viešųjų reikalų sekretoriaus asistento Valstybės departamente. Laiške užtikrinama, kad Valstybės departamentas laikosi pavergtų tautų atžvilgiu tos pačios politikos ir gina žmonių teises. Tokių rezolucijų buvo pasiūta beveik iš visų minėjimų ir panašius atsakymus visos kolonijos gavo iš Valstybės departamento. Bet geras yra jau pats susirašinėjimas ir pavergtųjų priminimas.

— Los Angeles birutiečių visuotiniame susirinkime išrinkta nauja valdyba: pirm. Rūta Sakienė, vicepirm. A. Audronienė, sekret. M. Gasparionienė, izdin. ir korespondentė N. Apeikienė, narė — Marija Kairienė-Roberts.

Inf. Vidugiris praveda LB Vakarų apygardos suvažiavimą Los Angeles balandžio 2 d. Nuotr. A. Gulbinsko

CHICAGOS ŽINIOS

MILIJONAS ŠVARAI

Meras Bilandis nusprendė paskirti specialiai milijoną dolerių, kad Chicago miestai šį pavasarį būtų geriau apšvarintas.

4 MIL PABAUDŲ

Yra sudaryta Chicagos tarnautojų grupė, susidedanti iš vyrų ir moterų, kuri rašo pabaudas automobiliams, kurie prie statymo stulpelių užstoja ilgiau, negu jų įmesti pinigai leidžia. Per paskutinius 12 metų, kai tas tarnautojų vienetas pradėjo veikti, išrašė jau 4 mil. pabaudų.

TARPTIKYBINĖ MALDA

Prisimenant nacių nužudytas aukas, ypač daug išžudytų žydų, sekmadienį buvo surengtos tarptikybines pamaldos lauke Niles West aukšt. mokyklos atletikos aikštėje, Skokie priemiesty. Dalyvavo apie 2000 žydų ir krikščionių.

MIRTIS BEZADZIAN

Viename privačiame parenigme Chicagoje P. McClellan, gyvenęs 3436 S. Homan Ave., žaisdamas "rusišką ruletę" suko ir tiesė ginklą į dvi mergaites. Pistoletas iššovė ir buvo nušauta 13 m. mergaitė Carmen Ball Eason, gyv. 3436 W. Jackson Blvd., septinto skyriaus mokinė.

KANADOJE

— Simas Kudirka vėl buvo rodomas JAV televizijos 7-tajį tinklą kovo 20 d., programoje "To Tell the Truth". Speciali komisija turėjo atspėti kuris iš trijų buvusių jūrininkų yra S. Kudirka.

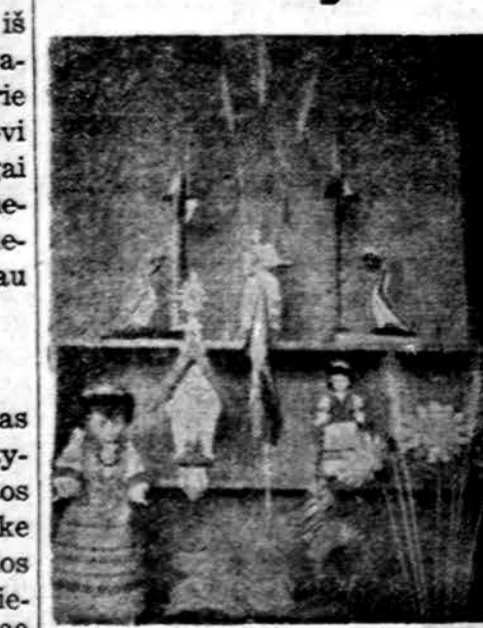
— Ottawa, Ont., Pabaltiečių vakaras, surengtas parlamento rūmose kovo 1 d., rado atgarsį ir vietinėje spaudoje. Dienraštis "Ottawa Journal" išspausdino ilgą skiltį apie žymesnius vakaro dalyvius ir dvi nuotraukas. Vienoje jų R. O. Šiulytė kalba su opozicijos vadu J. Clarku, kitoje — I. Šturmienė su min. N. Cafiku. Parlamento leidinys "House of Commons Debates" įdėjo senatorių pareiškimus, padarytus senato posėdyje, kuriame buvo atsilankę Baltijos valstybių konsulai.

— Sudbury, Ont., tikinčiosios Lietuvos diena, sujungta su šv. Kazimiero švente, praėjo sėkmingai. Misiijos koplyčioje per pamaldas surinkta 290 dol. Be to, ta proga arių parapijos klebonas R. J. van Berkel paaukojo 100 dol. ir kun. Antanas Sabas 100 dol. Tad iš viso ta proga surinkta Sudburio lietuvių misijos Religinei šalpai surinkta 490 dol.

— St. Catharines, Ont., buvo suruosta, paroda "Kovojanti Lietuva". Tai gausus ir kruopštus rinkinys Broniaus Kvildio, gyvenančio Chicagoje. Parodą iš Toronto atgabeno skautų veikėjai — V. Skrinškas, C. Senkevičius, V. Sendzikas ir L. Kalinauskas. Buvo išdėstyta 400 leidinių antisovietinio, taipgi ir prosovietinio turinio, apie 50 įvairių plakatų, originalių partizanų rankraščių, tremtinių laiškų bei gausybė nuotraukų, ryškiai vaizduojančių Lietuvos tragedijos laikotarpį nuo jos paverimo dienos.

— Tautybių savaitė — Karavanas Toronte bus birželio 23 — liepos 1 d. Šiais metais jame dalyvaus 58 paviljonai, jų tarpe ir "Vilnius", kuris bus įrengtas Priskėlimo salėse. Pernai 50 Karavano paviljonų aplankė apie 2 mil. žmonių. Karavanas Toronte pradėtas organizuoti 1968 m. Tais metais dalyvavo 29 tautinės grupės. Dabar susidomėjęs Karavanu yra gana didelis ir kaikiuriem paviljonam (komercinio pobūdžio) pelningas. Kiekviena dalyvaujanti grupė turi įmokėti centrui 1,000 dol.

Liaudies menas ir kitkas "Drauge"

Dienraščio "Draugo" administracijoje galima pasirinkti įvairių liaudies meno darbų: medžio, keramikos, drobės, taip ministraciją ir pasižiūrėti. Gal

Apsilankykite į "Draugo" administraciją iš pasižiūrėkite. Gal rasite kai ką padovanoti savo giminėms ar draugams.

"Draugo" adresas: 4545 West 63rd St., Chicago, Ill. 60629.